EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 3.5.2023
COM(2023) 234 final

2023/0135 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om bekämpande av korruption, om ersättande av rådets rambeslut 2003/568/RIF och konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i och om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Korruption är mycket skadligt för samhället, våra demokratier, ekonomin och enskilda personer. Den undergräver de institutioner som vi är beroende av och försvagar deras trovärdighet och deras förmåga att genomföra offentlig politik och offentliga tjänster av hög kvalitet. Korruption är en grogrund för organiserad brottslighet och underlättar fientlig inblandning i nationella angelägenheter. Att framgångsrikt förebygga och bekämpa korruption är avgörande både för att skydda EU:s värden och effektiviteten i EU:s politik och för att upprätthålla rättsstatsprincipen och förtroendet för dem som styr och för offentliga institutioner.

Korruption är ett hinder för hållbar ekonomisk tillväxt, avleder resurser från produktiva resultat, undergräver effektiviteten i de offentliga utgifterna och fördjupar de sociala ojämlikheterna. Den hindrar den inre marknaden från att fungera effektivt och smidigt, skapar osäkerhet i affärsverksamheten och hämmar investeringar. Korruptionen är till sin natur svår att kvantifiera, men till och med försiktiga uppskattningar tyder på att den kostar EU:s ekonomi minst 120 miljarder euro per år[1]. De negativa effekterna av korruption är kännbara i hela världen, och undergräver ansträngningarna att skapa god samhällsstyrning och välstånd och för att uppfylla FN:s mål för hållbar utveckling.

Eurobarometerundersökningen för 2022 visar att 68 procent av EU:s invånare och 62 procent av företagen anser att korruptionen är utbredd i deras hemländer[2]. I talet om tillståndet i unionen 2022 placeras kampen mot korruption högt upp på Europeiska kommissionens dagordning och belyser behovet av att ta itu med den både på EU-nivå och på nationell nivå. Europaparlamentet har också upprepade gånger efterlyst fler EU-åtgärder för att bekämpa korruption[3]. Rådet framförde liknande uppmaningar, särskilt inom ramen för samarbetet för att bekämpa organiserad och grov internationell brottslighet[4].

EU:s befintliga rättsliga ram för korruptionsbekämpning behöver uppdateras för att ta hänsyn till utvecklingen av korruptionshot och unionens och medlemsstaternas rättsliga skyldigheter enligt internationell rätt samt utvecklingen av nationella straffrättsliga ramar. I rådets rambeslut 2003/568/RIF[5] fastställs krav rörande kriminalisering av korruption som berör den privata sektorn. I 1997 års konvention om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska

---

[1] Denna uppskattning bygger på arbete som utförts av specialiserade instanser och organ, såsom Internationella handelskammaren, Transparency International, FN:s initiativ Global Compact, Världsekonomiskt forum och Clean Business is Good Business, som indikerar att förlusten i ekonomiskt välstånd på grund av korruption motsvarar fem procent av BNP globalt. En annan uppskattning tydde på att kostnaderna för korruption uppgick till mellan 179 och 990 miljarder euro per år i EU (*The Cost of Non-Europe in the Area of Corruption study by RAND Europe, 2016*).

[2] Se: https://home-affairs.ec.europa.eu/news/citizens-and-businesses-have-spoken-corruption-remains-serious-problem-eu-countries-2022-07-13_en.

[3] Exempelvis följande: Resolution av den 25 oktober 2016 om korruptionsbekämpning och uppföljning av CRIM-resolutionen (2015/2110 (INI)) och Europaparlamentets rekommendation av den 17 februari 2022 till rådet och vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik om korruption och mänskliga rättigheter (2021/2066 (INI)).

[4] Rådets slutsatser av den 9 mars 2023 om fastställande av EU:s prioriteringar i kampen mot grov och organiserad brottslighet för Empact 2022–2025.

[5] Rådets rambeslut 2003/568/RIF av den 22 juli 2003 om kampen mot korruption inom den privata sektorn (EUT L 192, 31.7.2003, s. 54).

gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i[6] behandlas allmänt vissa former av korruption som kan involvera dessa tjänstemän. Dessa instrument är dock inte tillräckligt omfattande, och de befintliga reglerna i medlemsstaterna måste utvecklas ytterligare för att säkerställa mer konsekventa och effektiva insatser i unionen. Även brister i kontrollen av efterlevnaden på nationell nivå och hinder för samarbetet mellan de behöriga myndigheterna i olika medlemsstater har framkommit. Myndigheterna i medlemsstaterna står inför utmaningar som hänger samman med den alltför långa åtalstiden, korta preskriptionstider, regler om immunitet och privilegier, begränsad tillgång till resurser, utbildning och utredningsbefogenheter, för att bara nämna några.

EU är part i Förenta nationernas konvention mot korruption[7], som är det mest omfattande internationella rättsliga instrumentet på detta område och kombinerar ett brett spektrum av åtgärder för att förebygga och bekämpa korruption. Detta lagstiftningsförslag kommer att uppdatera EU:s rättsliga ram, bland annat genom att införliva internationella standarder som är bindande för EU, såsom de som ingår i FN:s konvention mot korruption. Målet är att se till att alla former av korruption kriminaliseras i alla medlemsländer, att juridiska personer också kan hållas ansvariga för sådana brott och att brotten får effektiva, proportionella och avskräckande straffrättsliga påföljder. Dessutom innehåller förslaget relevanta åtgärder för att förebygga korruption i enlighet med internationella standarder och underlätta gränsöverskridande samarbete, i enlighet med FN:s konvention mot korruption.

För att få bukt med korruptionen behövs både förebyggande och repressiva mekanismer. Medlemsstaterna uppmanas att vidta en rad förebyggande, lagstiftande och samarbetsinriktade åtgärder som ett led i kampen mot korruption. Integritetsbrister, dolda intressekonflikter eller allvarliga överträdelser av etiska regler kan leda till korruption om de inte åtgärdas. Förebyggande av korruption minskar behovet av repressiv brottsbekämpning och har bredare fördelar när det gäller att främja allmänhetens förtroende och hantera offentliga tjänstemäns uppförande.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Förslaget till direktiv kompletterar strategin för EU:s säkerhetsunion (2020–2025)[8]. I april 2021 antog kommissionen också EU:s strategi för att bekämpa organiserad brottslighet 2021–2025[9], med särskilda åtgärder för att bekämpa korruption som en drivkraft för organiserad brottslighet. Som en uppföljning bedömde kommissionen det aktuella läget för både den lagstiftningsmässiga och den operativa dimensionen av förebyggande och bekämpning av korruption inom ramen för en extern studie som slutfördes i slutet av 2022[10].

EU:s strategi mot människohandel (2021–2025)[11], som antogs i april 2021, är nära kopplad till EU:s strategi för att bekämpa organiserad brottslighet. Där betonas att organiserade kriminella grupper som är inblandade i människohandel i allt högre grad utnyttjar lagliga

[6] Konventionen utarbetad på grundval av artikel K 3.2 c i Fördraget om Europeiska unionen, om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i (EGT C 195, 25.6.1997, s. 2)

[7] Förenta nationerna 2003, Förenta nationernas konvention mot korruption, fördragssamling, volym 2349 (oktober): 41, https://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CAC/.

[8] Meddelande av den 24 juli 2020 Strategi för EU:s säkerhetsunion, COM/2020/605 final.

[9] Meddelande av den 14 april om EU:s strategi för att bekämpa organiserad brottslighet 2021–2025, COM(2021) 170 final.

[10] Europeiska kommissionen, Gaglio, I., Guzzon, J., Bartz, K., et al., Strengthening the fight against Corruption. Assessing the EU legislative and policy framework: final report for acceptance (inte översatt till svenska), Publikationsbyrån, 2023.

[11] Meddelande av dcn 14 april 2021 om EU:s strategi mot människohandel 2021–2025, COM(2021) 171 final.

företag i sin verksamhet och är inblandade i andra allvarliga brott, såsom korruption, i syfte att stödja sin kärnverksamhet. Korruption kan ytterligare försvåra upptäckt av människohandel, till exempel om de myndigheter som ansvarar för att identifiera offren är inblandade i korruption.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Verktygslåda för rättsstatsprincipen

Sedan 2020 har kommissionen övervakat utvecklingen av korruptionsbekämpningen på nationell nivå som en av de centrala pelarna i den årliga rapporteringscykeln för rättsstatsprincipen. Sedan 2022 innehåller rapporterna också rekommendationer för varje land, i syfte att stödja medlemsstaterna i deras ansträngningar att gå vidare med pågående eller planerade reformer, uppmuntra en positiv utveckling och hjälpa till att identifiera var förbättringar eller uppföljning av nyligen gjorda förändringar eller reformer kan behövas. Åtgärder mot korruption ingår också i det arbete som bedrivs tillsammans med medlemsstaterna inom ramen för den europeiska planeringsterminen och planerna för återhämtning och resiliens. Europeiska planeringsterminen har bedömt utmaningarna i kampen mot korruption, såsom offentlig upphandling, integritet i offentlig förvaltning, affärsmiljön och sjukvårdssektorn. De landspecifika rekommendationerna inom ramen för planeringsterminen har väglett konkreta reformer och investeringar för att förbättra kapaciteten att bekämpa korruption i flera medlemsstater. Dessa återspeglas i konkreta milstolpar i de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna.

Enligt förordningen om en generell villkorlighetsordning för skydd av unionsbudgeten (förordning (EU, Euratom) 2020/2092) kan kommissionen föreslå att Europeiska unionens råd vidtar budgetåtgärder mot EU:s medlemsstater vid överträdelser av rättsstatens principer – inbegripet korruption – kan påverka, eller allvarligt riskerar att påverka, den sunda ekonomiska förvaltningen av unionens budget eller unionens ekonomiska intressen på ett tillräckligt direkt sätt.

Korruption är också en bidragande faktor till utländsk inblandning i demokratiska processer. Huvudmålen för de åtgärder som för närvarande utarbetas inom ramen för paketet för försvar av demokratin som också ingår i kommissionens arbetsprogram för 2023.

Förverkande och återvinning av tillgångar

Genom direktiv 2014/42[12] fastställdes regler om frysning och förverkande av hjälpmedel vid och vinning av brott för att effektivt frånta brottslingar deras olagliga tillgångar. Dess tillämpningsområde omfattade brott som omfattas av konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän är delaktiga i[13] och rådets rambeslut 2003/568/RIF om bekämpande av korruption inom den privata sektorn[14]. I maj 2022 lade kommissionen fram ett förslag till ett nytt direktiv om återvinning och förverkande av tillgångar[15], som bygger på den tidigare

[12] Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/42/EU av den 3 april 2014 om frysning och förverkande av hjälpmedel vid och vinning av brott i Europeiska unionen (EUT L 127, 29.4.2014, s. 39)

[13] Konventionen utarbetad på grundval av artikel K 3.2 c i Fördraget om Europeiska unionen, om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i (EGT C 195, 25.6.1997, s. 2).

[14] Rådets rambeslut 2003/568/RIF av den 22 juli 2003 om kampen mot korruption inom den privata sektorn (EUT L 192, 31.7.2003, s. 54).

[15] Bryssel den 25 maj 2022, COM(2022) 245 final.

lagstiftningen[16]. Förslaget inbegriper en ny och förstärkt ram för återvinning av tillgångar för att säkerställa att brott inte lönar sig. Det skulle ge myndigheterna bättre verktyg för att beröva organiserade kriminella grupper de ekonomiska medel som krävs för att bedriva ytterligare brottslig verksamhet, inbegripet korruption.

Bekämpning av penningtvätt

Korruption och penningtvätt är nära kopplade till varandra. I likhet med annan lukrativ brottslighet begås korruptionsbrott i syfte att uppnå egen vinning. Bekämpning av penningtvätt är hörnstenen i den bredare agendan för att bekämpa grov brottslighet, inbegripet korruption, genom att beröva brottslingar deras orättmätiga vinning och genom att åtala dem som bidrar till att tvätta sådan vinning.

I direktiv (EU) 2018/1673 om bekämpande av penningtvätt genom straffrättsliga bestämmelser[17] fastställs grundregler för kriminalisering av penningtvätt. Det anges också att korruption måste vara ett förbrott till penningtvätt. I juli 2021 antog kommissionen lagstiftningsförslag för att stärka unionens regler för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism[18], särskilt genom att förbättra finansunderrättelseenheternas förmåga att upptäcka, analysera och sprida finansiella underrättelser om tvätt av vinning av brott. Detta är en viktig förutsättning för en effektiv utredning och lagföring av korruptionsbrott.

Olaglig handel med kulturföremål är en lukrativ verksamhet för organiserad brottslighet. Utöver olaglig handel kan brottslingar missbruka även lagligt förvärvade kulturföremål för penningtvätt och kringgående av sanktioner. Den 13 december 2022 antog kommissionen EU:s handlingsplan mot olaglig handel med kulturföremål[19], som utgör en övergripande ram för EU och medlemsstaterna för att främja förebyggande, upptäckt och straffrättsliga åtgärder mot olaglig handel med kulturföremål och relaterade brott, inbegripet korruption.

Skydd för visselblåsare

Direktiv (EU) 2019/1937 om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten (visselblåsardirektivet)[20] antogs 2019 i syfte att tillhandahålla ett starkt skydd för visselblåsare, som ett sätt att stärka kontrollen av efterlevnaden av EU-lagstiftning inom centrala politikområden. Direktivet är också tillämpligt på rapportering av bedrägerier, korruption och all annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen och på skyddet av personer som rapporterar sådana överträdelser[21]. Detta direktiv

[16] Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/42/EU av den 3 april 2014 om frysning och förverkande av hjälpmedel vid och vinning av brott i Europeiska unionen (EUT L 127, 29.4.2014, s. 39) Rådets beslut 2007/845/RIF av den 6 december 2007 om samarbete mellan medlemsstaternas kontor för återvinning av tillgångar när det gäller att spåra och identifiera vinning eller annan egendom som härrör från brott (EUT L 332, 18.12.2007, s. 103) Rådets rambeslut 2005/212/RIF av den 24 februari 2005 om förverkande av vinning, hjälpmedel och egendom som härrör från brott (EUT L 68, 15.3.2005, s. 49), och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 av den 14 november 2018 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande (EUT L 303, 28.11.2018, s. 1).

[17] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1673 av den 23 oktober 2018 om bekämpande av penningtvätt genom straffrättsliga bestämmelser, EUT L 284, 12.11.2018.

[18] Lagstiftningspaketet om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, https://finance.ec.europa.eu/publications/anti-money-laundering-and-countering-financing-terrorism-legislative-package_en.

[19] Meddelande av den 13 december 2022 om EU:s handlingsplan mot människohandel, COM (2022) 800 final.

[20] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1937 av den 23 oktober 2019 om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten (EUT L 305, 26.11.2019)

[21] Artikel 10.3 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av

bör göras tillämpligt på rapportering av brott som avses i detta förslag samt på skydd av personer som anmäler sådana brott. Behöriga nationella myndigheter bör också säkerställa att personer som tillhandahåller bevis eller på annat sätt samarbetar med brottsutredningar ges nödvändigt skydd, stöd och bistånd i samband med straffrättsliga förfaranden.

System för medborgarskap och uppehållstillstånd för investerare

System för medborgarskap och uppehållstillstånd för investerare (”gyllene visum” och ”gyllene pass”) kan bidra till att dölja eller underlätta finansiell och ekonomisk brottslighet, inbegripet korruption[22]. Det finns också farhågor kring bristen på insyn och kontroll i dessa system, som även hänger samman med mellanhändernas roll i dessa system. Kommissionens förslag till en ny penningtvättsförordning[23] syftar till att införa tillsyn över mellanhändernas verksamhet i system för uppehållstillstånd för investerare. Kommissionen anser att system för medborgarskap för investerare, enligt vilka medborgarskap i en medlemsstat, och därmed EU-medborgarskap, systematiskt tilldelas i utbyte mot förutbestämda betalningar eller investeringar, och utan det finns någon verklig anknytning till den beviljande medlemsstaten, strider mot EU-lagstiftningen. Därför anser kommissionen att medlemsstaterna inte bör få tillämpa sådana system[24]. Kommissionen har väckt talan mot medlemsstater som har sådana system direkt på grundval av sin företrädesrätt i egenskap av fördragens väktare, i syfte att få bort dessa system.

I en rekommendation från kommissionen av den 28 mars 2022 uppmanades medlemsstaterna att vidta alla nödvändiga åtgärder och skyddsåtgärder för att hantera de olika risker som är förknippade med system för uppehållstillstånd för investerare, inbegripet de som är kopplade till korruption[25].

Skydd av unionens finansiella intressen

Direktiv (EU) 2017/1371[26] syftar till att inrätta ett harmoniserat system med gemensamma minimiregler för att bekämpa bedrägerier och andra brott som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen. Direktivet innehåller gemensamma definitioner av ett antal brott som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen, däribland bedrägeri, penningtvätt, aktiv och passiv korruption samt förskingring.

Av artikel 325 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) följer att unionen och medlemsstaterna har ett gemensamt ansvar för att bekämpa bedrägeri och annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens finansiella intressen genom effektiva och

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 437, 28.12.2020, s. 49).

[22] Rapport från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, System för medborgarskap och uppehållstillstånd för investerare i Europeiska unionen, 23.1.2019, COM(2019) 12 final: Den 21 mars 2023 väckte kommissionen talan mot en medlemsstat vid EU-domstolen för att ha brutit mot EU-lagstiftningen genom sitt system för medborgarskap för investerare.

[23] Förslag till förordning om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism (COM(2021) 420 final),

[24] Den 21 mars 2023 väckte kommissionen talan mot en medlemsstat vid EU-domstolen för att ha brutit mot EU-lagstiftningen med sitt system för medborgarskap för investerare.

[25] Kommissionens rekommendation om system för medborgarskap för investerare och system för uppehållstillstånd för investerare samt om omedelbara åtgärder i samband med den ryska invasionen av Ukraina, 28 mars 2022, C(2022) 2028 final.

[26] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017).

avskräckande åtgärder. Där fastställs också en skyldighet att säkerställa samma nivå av skydd för unionens och medlemsstaternas ekonomiska intressen.

För att säkerställa att medlemsstaterna har infört likvärdiga åtgärder för att bekämpa korruption som riktar sig mot unionens och deras egna ekonomiska intressen finns det ett behov av att anpassa direktiv (EU) 2017/1371 till de normer som fastställs i detta direktiv när det gäller påföljder, försvårande och förmildrande omständigheter samt preskriptionstider.

I samband med utvärderingen av direktiv (EU) 2017/1371, i enlighet med dess artikel 18, kommer kommissionen att bedöma i vilken utsträckning även de brott som anges i det direktivet behöver uppdateras mot bakgrund av det direktiv som föreslås här.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Den rättsliga grunden för detta förslag är artiklarna 83.1, 83.2 och 82.1 d i EUF-fördraget.

Enligt artikel 83.1 i EUF-fördraget är korruption ett av de brott som har en särskild gränsöverskridande dimension. Bestämmelsen gör det möjligt för Europaparlamentet och rådet att fastställa nödvändiga minimiregler för definitionen av korruption genom direktiv som antas i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

Det finns ingen enhetlig definition av korruption eftersom korruption förekommer i olika former och kan involvera olika deltagare. Korruption är ett endemiskt fenomen som tar sig många former och uttryck i alla delar av samhället. Det kan handla om givande och tagande av muta, förskingring, handel med inflytande, handel med information, missbruk av tjänsteställning och olagligt berikande[27].

Under förhandlingarna om FN:s konvention mot korruption övervägde Förenta nationernas konventionsstater noggrant huruvida en rättslig definition av korruption skulle utarbetas. Man kom fram till att alla försök till en heltäckande definition oundvikligen skulle misslyckas med att beakta vissa former av korruption. Som en följd av detta nådde det internationella samfundet samförstånd om vissa former av korruption, samtidigt som varje stat ges frihet att gå längre än de miniminormer som fastställs i FN:s konvention mot korruption[28].

Artikel 83.2 i EUF-fördraget är den rättsliga grunden för antagandet av direktiv (EU) 2017/1371, som ändras genom det föreslagna direktivet. I artikeln fastställs EU:s befogenhet att ange minimiregler för fastställande av brottsrekvisit och påföljder inom EU-politikområden som omfattas av harmoniseringsåtgärder, om detta är nödvändigt för att säkerställa ett effektivt genomförande inom sådana politikområden.

Artikel 82.1 d utgör den rättsliga grunden för åtgärder för att underlätta samarbetet mellan rättsliga eller likvärdiga myndigheter i medlemsstaterna i samband med straffrättsliga förfaranden och verkställighet av beslut, såsom antagande av gemensamma regler om domstols behörighet i brottmål.

[27] *Cost of Non-Europe Report Stepping up the EU's efforts to tackle corruption, EPRS | European Parliamentary Research Service, Meenakshi Fernandes and Lenka Jančová, 2023*, s. 15.

[28] UNODC, *Safeguarding against Corruption in Major Public Events Facilitators Guide*, s. 30.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Korruption är ett gränsöverskridande fenomen som påverkar alla samhällen och ekonomier. Att anta åtgärder enbart på nationell nivå, eller till och med på unionsnivå, utan att beakta internationell samordning och internationellt samarbete skulle inte ge tillräcklig verkan. Unionens åtgärder bör ta vederbörlig hänsyn till arbetet i Europarådets grupp av stater mot korruption (Greco), Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) och FN:s drog- och brottsbekämpningsbyrå (UNODC). Mellan 2016 och 2021 registrerade Eurojust 505 gränsöverskridande korruptionsärenden, och antalet ökade stadigt under denna 5-årsperiod[29], vilket bekräftar att korruption är ett allt större gränsöverskridande fenomen i EU. I en studie som nyligen offentliggjordes av Europeiska kommissionen konstaterades att avsaknaden av en enhetlig europeisk ram med bestämmelser för alla korruptionsrelaterade brott som identifieras i internationella standarder utgör en källa till rättsliga och operativa utmaningar när det gäller att hantera gränsöverskridande korruptionsfall[30].

På grund av korruptionens gränsöverskridande dimension, och med beaktande av redan befintlig EU-lagstiftning, förväntas åtgärder på EU-nivå bli mer ändamålsenliga och effektiva och ge ett konkret mervärde jämfört med åtgärder som vidtas av enskilda medlemsstater. EU-insatser skulle skapa mervärde genom ytterligare tillnärmning av medlemsstaternas straffrätt, vilket skulle bidra till att säkerställa gemensamma spelregler mellan medlemsstaterna samt samordning och gemensamma standarder. Såsom framgår av analysen i de årliga rättsstatsrapporterna tyder luckorna i och den begränsade efterlevnaden av befintlig lagstiftning, tillsammans med nödvändigheten av samarbete och kapacitet att lagföra gränsöverskridande ärenden, på behovet av en starkare samordning och definition av gemensamma standarder i hela EU. Dessutom skulle effektiviteten hos förebyggande åtgärder och utredningsverktyg i hela EU förbättras. Med tanke på korruptionsmålens allt mer gränsöverskridande karaktär krävs dessutom ett nära samarbete mellan medlemsstaterna för att säkerställa adekvata förebyggande och repressiva åtgärder. Gemensamma definitioner av brott skulle underlätta ett sådant samarbete. Slutligen kräver kampen mot korruption gemensamma insatser från många aktörer. Genom att beskriva frågan om korruption i ett bredare EU-sammanhang, i motsats till medlemsstaternas nationella sammanhang, blir det möjligt att i större utsträckning involvera alla berörda parter.

Om inga åtgärder vidtas på EU-nivå kommer korruptionsproblemet sannolikt att öka avsevärt i omfattning under de kommande åren. Detta skulle få tydliga gränsöverskridande konsekvenser och en direkt effekt på den inre marknaden, EU:s ekonomiska intressen och den inre säkerheten mer allmänt. Korruption i en medlemsstat är av direkt intresse för andra medlemsstater på grund av dess gränsöverskridande effekter. Rättsliga och brottsbekämpande myndigheter skulle fortsätta att stöta på allvarliga svårigheter att hantera mer komplexa korruptionsfall, vilket skulle ge förövarna möjlighet att eventuellt vända sig till EU-jurisdiktioner som inte fångar upp eller på ett mindre effektivt och heltäckande sätt fångar upp viss korruption inom sin rättsliga ram för korruptionsbekämpning. Fortsatt korruption skulle i slutändan leda till mer omfattande samhällskostnader genom fortsatt brottslig verksamhet och skulle också kunna underlätta fortsatt verksamhet för kriminella organisationer.

- **Proportionalitetsprincipen**

I enlighet med proportionalitetsprincipen i artikel 5.4 i EU-fördraget är det föreslagna nya direktivet begränsat till vad som är nödvändigt och proportionellt för att effektivt förebygga

[29] Eurojust, *Eurojust Casework on Corruption*: *2016–2021 Insights*, maj 2022.

[30] Europeiska kommissionen, Gaglio, I., Guzzon, J., Bartz, K., et al., *Strengthening the fight against Corruption*. *Assessing the EU legislative and policy framework*: *final report for acceptance*, Publikationsbyrån, 2023.

och bekämpa korruption och för att genomföra internationella skyldigheter och normer, särskilt när det gäller kriminalisering av korruption, i linje med FN:s konvention mot korruption.

Enligt FN:s konvention mot korruption ska parterna i konventionen vidta lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att straffbelägga mutor, förskingring och penningtvätt och överväga att vidta lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att fastställa att vissa andra handlingar utgör brott (missbruk av tjänsteställning, handel med inflytande och, om inte annat följer av deras grundlagar och de grundläggande principerna i deras rättssystem, olagligt berikande). I linje med åtagandena i den politiska förklaring mot korruption som antogs vid FN:s generalförsamlings extra session 2021 bör Europeiska unionen i möjligaste mån gå längre än vad som är absolut nödvändigt och anta ytterligare åtgärder för att förebygga och bekämpa korruption.

I förslaget fastställs korruptionsbrottens räckvidd i syfte att täcka alla relevanta handlingar, samtidigt som det begränsas till vad som är nödvändigt och proportionerligt. Förslaget stärker befintliga internationella skyldigheter vid behov för att förbättra det gränsöverskridande samarbetet och förhindra att brottslingar utnyttjar skillnaderna mellan de nationella lagstiftningarna till sin fördel.

De föreslagna åtgärdernas inverkan på medlemsstaterna i form av nödvändiga resurser och behovet av att anpassa de nationella ramarna uppvägs av fördelarna med medlemsstaternas ökade förmåga att bekämpa korruption genom straffrättsliga bestämmelser, bland annat genom bättre gränsöverskridande samarbete mellan behöriga myndigheter i fall av gränsöverskridande korruption. Tillnärmning av åtgärder som rör förebyggande och användning av utredningsverktyg föreskrivs endast i den utsträckning som krävs för att den föreslagna straffrättsliga ramen ska fungera effektivt.

- **Val av instrument**

Enligt artiklarna 83 och 82.1 i EUF-fördraget kan minimiregler om fastställande av brottsrekvisit och påföljder inom områden med särskilt allvarlig brottslighet med ett gränsöverskridande inslag, inbegripet korruption, endast fastställas genom ett direktiv antaget av Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

1997 års konvention om kamp mot korruption som offentliga tjänstemän är delaktiga i, som omfattar mutor inom den offentliga sektorn, och rambeslut 2003/568/RIF, som omfattar mutor inom den privata sektorn, har inte varit föremål för någon efterhandsutvärdering.

Kommissionen har hittills antagit två rapporter om genomförandet av direktiv (EU) 2017/1371. Den 6 september 2021 antog kommissionen den första rapporten[31], där det anges att alla medlemsstater som är bundna av direktivet har införlivat dess viktigaste bestämmelser, men att införlivandet av direktivet fortfarande behöver förbättras när det gäller vissa andra bestämmelser. I rapporten konstateras att vissa aspekter av definitionen av ”offentlig

[31] Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen, Bryssel, 6.9.2021, COM(2021) 536 final.

tjänsteman” inte har införlivats i lagstiftningen i ungefär hälften av medlemsstaterna. Enligt rapporten krävs att ytterligare en aspekt, nämligen ”åsidosättande av tjänsteåligganden”, ingår i definitionen av både aktiv och passiv korruption i flera medlemsstater. Denna ytterligare aspekt begränsar avsevärt direktivets definitioner av korruption.

När det gäller ”passiv korruption” konstaterade kommissionen att i ett litet antal medlemsstater omfattas inte den aspekt som rör offentliga tjänstemäns avstående från att ”handla i enlighet med sina skyldigheter” av nationell lagstiftning. När det gäller ”aktiv korruption” nämns i rapporten att vissa aspekter av definitionen i direktivet saknas eller inte har införlivats korrekt i vissa medlemsstater. När det gäller förskingring konstaterade kommissionen att vissa medlemsstaters införlivande av den relevanta bestämmelsen har varit snävare, eller så har de inte införlivat den alls. I rapporten nämns också att direktivets bestämmelser inte har införlivats korrekt i en fjärdedel av medlemsstaterna i fråga om påföljder. Vad gäller preskriptionsfrister konstaterade kommissionen att preskriptionstiden för verkställighet av en dom i ett fåtal medlemsstater är kortare än den som föreskrivs i direktivet[32].

I september 2022 antog kommissionen den andra genomföranderapporten om direktiv (EU) 2017/1371[33]. Rapporten var inriktad på tre specifika frågor: i) lämpligheten av det tröskelvärde som föreskrivs i direktivet med avseende på mervärdesskattebedrägerier (10 miljoner euro av den totala skadan), ii) den ändamålsenliga verkan av bestämmelserna om preskriptionstider, och iii) huruvida direktivet på ett effektivt sätt ger förutsättningar att motverka upphandlingsbedrägerier. I enlighet med artikel 18.3 i direktiv (EU) 2017/1371 baserades rapporten främst på den information som medlemsstaterna lämnat till kommissionen, inklusive årlig statistik över de brott som avses i direktivet.

- **Samråd med berörda parter**

Under 2022 och 2023 samrådde kommissionen med medlemsstaterna om deras befintliga bestämmelser på nationell nivå om kriminalisering och bekämpning av korruption genom att begära uppdaterad information genom två frågeformulär, i enlighet med vad som beskrivs i avsnittet nedan.

Idéerna till ett utkast till direktiv och svaren på frågeformulären diskuterades vid två workshoppar om utbyte av erfarenheter om kampen mot korruption. Dessa workshoppar ägde rum den 14 december 2022 och den 14 mars 2023 med deltagande av experter från medlemsstaterna, däribland företrädare för inrikesministerierna, justitieministerierna, korruptionsbekämpningsorganen, polisen och åklagarmyndigheten. Kommissionen har också samrått med de unionsbyråer och unionsorgan som ansvarar för att stödja polissamarbete och rättsligt samarbete mellan medlemsstaterna, inbegripet Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust) och Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) samt med Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) och nationella myndigheter med ansvar för förebyggande och bekämpande av korruption.

Kommissionen har samrått med och mottagit synpunkter från internationella organisationer, däribland UNODC, OECD och Greco. Den akademiska världen och det civila samhället bidrog också, bland annat *Transparency International* och UNCAC-koalitionen. Vid ett

[32] Kommissionen har hittills inlett överträdelseförfaranden mot 17 medlemsstater för felaktigt införlivande av direktivet.

[33] Andra rapporten om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen, Bryssel, 16.9.2022, COM(2022) 466 final.

plenarsammanträde med de lokala korrespondenterna för forskning om korruption (*Local Research Correspondents on Corruption*)[34] diskuterades olika frågor med anknytning till förslaget den 13 mars 2023.

Detta förslag diskuterades också vid mötena i nätverket av kontaktpunkter för frågor som rör rättsstatsprincipen den 27 januari 2023, expertgruppen för system för medborgarskap och uppehållstillstånd för investerare den 1 mars 2023, EU:s plattform för finansunderrättelseenheter den 15 mars 2023 och kommissionens expertgrupp för EU:s straffrättsliga politik den 27 mars 2023.

På det hela taget betonade medlemsstaterna och berörda parter behovet av harmonisering av korruptionsbrott och påföljder för att bekämpa korruption i hela EU på ett övergripande och effektivt sätt. Berörda parter uppgav att det ofta förekom fall där olika definitioner hindrade ett effektivt gränsöverskridande samarbete vid lagföring av korruptionsbrott. En tillnärmning av respektive definitioner av korruptionsbrott bör förbättra det gränsöverskridande informationsutbytet och samarbetet mellan brottsbekämpande myndigheter. En anpassning av påföljdsnivån för korruptionsbrott skulle också göra verkställigheten och den avskräckande effekten mer effektiv i hela EU. Ett antal medlemsstater hävdade att ett mekaniskt införlivande av brottet olagligt berikande enligt definitionen i FN:s konvention mot korruption skulle strida mot oskuldspresumtionen och medlemsstaternas konstitutionella traditioner. En stor del av de berörda aktörerna ansåg att förslaget även bör omfatta förebyggande av korruption, inkludera ytterligare påföljder, såsom diskvalificering från att kandidera till eller inneha offentliga ämbeten eller att ansöka om offentliga medel, och att det bör återspegla vikten av specialiserade korruptionsbekämpande organ som uppfyller kraven på oberoende, utbildning och resurser.

En uppmaning att inkomma med synpunkter offentliggjordes för återkoppling under perioden 20 januari 2023–17 februari 2023, med totalt 361 mottagna bidrag[35]. Svaren bekräftade den avgörande betydelsen av kampen mot korruption och behovet av att bekämpa korruption i EU på många nivåer, även inom EU-institutionerna. De allra flesta av svaren krävde ytterligare åtgärder, men vissa underströk också behovet av att säkerställa ett korrekt genomförande av den nuvarande internationella ramen och av att noggrant överväga nya rättsliga eller icke-bindande initiativ. Flera bidrag betonade den nära kopplingen mellan korruption och organiserad brottslighet. Vad gäller frågan om att stärka den nuvarande ramen höll de flesta svarande med om att luckor i lagstiftningen måste åtgärdas och kriminalisering bör omfatta brottsliga gärningar utöver den nuvarande internationella rättsliga ramen, med motsvarande påföljder. För att på ett effektivt sätt hantera komplexa karaktär som präglar korruptionsärenden påpekade vissa uppgiftslämnare tillräcklig kapacitet i fråga om resurser, utbildning, särskild utredningsteknik och specialiserad utrustning måste göras tillgänglig för brottsbekämpande myndigheter. Flera av de svarande efterlyste att ett övervaknings- och kontrollverktyg skulle inrättas med stöd av det civila samhället.

[34] De lokala korrespondenterna för forskning om korruption är ett nätverk av experter på korruptionsbekämpning från det civila samhället och den akademiska världen från varje medlemsstat i kampen mot korruption i varje medlemsstat. Nätverket förvaltas och finansieras av Europeiska kommissionen inom ramen för dess kontrakt HOME/2017/ISFP/CORR/0050 – Rådgivning, tekniskt bistånd och stöd i kampen mot korruption.

[35] Uppmaning att inkomma med synpunkter och bidrag: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13674-Fighting-against-corruption-in-the-EU-updated-rules_en.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

I linje med åtagandet i EU:s strategi mot organiserad brottslighet 2021–2025 beställde Europeiska kommissionen en studie för att se över EU:s regelverk i kampen mot korruption. Studien *Strengthening the fight against Corruption*: *assessing the EU legislative and policy framework*, som genomfördes av ett konsortium av EY och RAND Corporation, offentliggjordes den 3 januari 2023[36]. Den analyserade luckorna i EU:s regelverk på området förebyggande och bekämpande av korruption och gav rekommendationer om möjliga EU-åtgärder för att åtgärda dessa brister genom att bedöma och jämföra effekterna av sådana åtgärder.

I studien drogs slutsatsen att en närmare anpassning av lagstiftningen mellan EU:s medlemsstater, tillsammans med stödjande mjuka åtgärder, skulle ha störst inverkan på kampen mot korruption. I studien efterlystes närmare bestämt gemensamma minimiregler för definitionen av korruptionsbrott och relaterade påföljder, tillsammans med gemensamma regler för att förbättra utredningen och lagföringen av korruptionsbrott i alla medlemsstater (t.ex. ökad rapportering, harmonisering av strategier med avseende på immunitet och preskriptionstider samt med avseende på faktorer som möjliggör korruption). Dessa slutsatser har beaktats i detta förslag till direktiv. I studien efterlystes också åtgärder för att säkerställa ett effektivt förebyggande av korruption, inbegripet omfattande insamling av uppgifter om korruption, och inrättande av särskilda korruptionsbekämpande myndigheter på både EU-nivå och nationell nivå.

Kommissionen beaktade också andra uppgifter, t.ex. 2022 års Eurobarometerundersökningar om korruption. Kommissionen har dessutom förlitat sig på relevanta dokument från UNODC, OECD, Greco och Europaparlamentets utredningstjänst.

Som nämnts ovan skickade kommissionen ett frågeformulär till medlemsstaterna för att identifiera vilka straffrättsliga uppgifter om mutbrott som finns tillgängliga. De flesta medlemsstater samlar in uppgifter om mutfall, men inte alla medlemsstater som svarade verkar samla in uppgifter om fällande domar mot juridiska personer, antalet pågående mål och mål som avgjorts på ett annat sätt än genom fällande eller frikännande domar. Detta tyder på att en mer harmoniserad insamling av uppgifter om korruptionsfall skulle kunna bidra till att identifiera och analysera trender i hela EU.

Kommissionen uppmanade också medlemsstaterna att lämna information om sina specialiserade organ som arbetar med att förebygga korruption, inbegripet organ som har vissa straffrättsliga befogenheter (t.ex. att utfärda böter). De flesta medlemsstater rapporterade ett eller flera organ som har någon roll när det gäller att förebygga korruption. I många medlemsstater finns det flera sådana organ med egna befogenheter, men vissa medlemsstater har ett enda organ med mer omfattande befogenheter. Åtta medlemsstater angav att det inte hade något särskilt organ som var specialiserat på förebyggande, utan snarare organ som, utöver sina övriga uppgifter, också arbetar med förebyggande åtgärder.

Kommissionen uppmanade också medlemsstaterna att lämna information om vilka befogenheterna som tillkommer deras specialiserade korruptionsförebyggande organ. Denna kartläggning visar på en stor variation i dessa organs uppgifter och befogenheter, som sträcker sig från befogenheter i samband med tillsyn av redovisningar av tillgångar/intressen eller gåvor till kontroll av tillämpningen av regler avseende lobbyverksamhet och

[36] Europeiska kommissionen, Gaglio, I., Guzzon, J., Bartz, K., et al., Strengthening the fight against Corruption. Assessing the EU legislative and policy framework: final report for acceptance, Publikationsbyrån, 2023.

svängdörrsproblematik. Vissa organ har också befogenheter som syftar till att säkerställa efterlevnad, t.ex. att utfärda böter.

Medlemsstaterna tillfrågades också om sina organ som är specialiserade på att motverka korruption. Alla medlemsstater tillåter att de allmänna polis- och åklagarmyndigheterna utreder och lagför vissa former av korruption, men nästan alla medlemsstater har också någon form av specialiserad polis för att utreda specifika korruptionsfall, till exempel när de är av allvarligare, mer komplex natur eller rör en viss kategori av misstänkta. När det gäller lagföring av korruption har de flesta medlemsstater specialiserade åklagare för att hantera sådana fall.

Ett andra frågeformulär, för insamling av synpunkter under perioden 9 januari–8 februari 2023, fokuserade på information om korruptionsbrott, i syfte att informera och vägleda kommissionen i samband med detta förslag. Medlemsstaterna uppmanades att lämna uppgifter om sina nationella rättsliga bestämmelser om dessa brott, såsom de definieras i FN:s konvention mot korruption, om den maximala längden på fängelsestraffet för sådana brott och om gällande preskriptionstider. De korruptionsbrott för vilka information begärdes var mutor inom den offentliga och privata sektorn, förskingring av en offentlig tjänsteman eller inom den privata sektorn, handel med inflytande, missbruk av ställning, olagligt berikande och hindrande av rättvisa. Alla medlemsstater utom Bulgarien och Danmark besvarade frågeformuläret. Resultaten av denna enkät sammanfattas nedan.

Bild 1: Kriminalisering av korruptionsbrott i medlemsstaterna

BROTT	ANTAL MEDLEMSSTATER I VILKA BROTTET OMFATTAS AV NATIONELL LAGSTIFTNING	ANTAL MEDLEMSSTATER I VILKA BROTTET INTE OMFATTAS AV NATIONELL LAGSTIFTNING
Mutor inom den offentliga sektorn	25	0
Mutor inom den privata sektorn	25	0
Förskingring eller annat undanhållande av egendom av offentlig tjänsteman	25	0
Förskingring i den privata sektorn	25	0
Handel med inflytande	23	2
Missbruk av tjänsteställning	25	0
Olagligt berikande	8	17
Hindrande av rättvisan	25	0

Analysen av vad medlemsstaterna rapporterat visar att medlemsstaternas nationella lagstiftning omfattar till mutbrott inom den offentliga och privata sektorn, förskingring, hindrande av rättvisa[37] och missbruk av ställning. Definitionerna varierar dock mycket, särskilt när det gäller förskingring eller missbruk av ställning. Man kan definitivt inte dra slutsatsen att medlemsstaternas lagstiftning täcker hela omfattningen av korruptionsbrott

[37] Medlemsstaterna tenderar att kriminalisera detta som ett allmänt brott, inte begränsat till korruptionsförfaranden, vilket är fallet i FN:s konvention mot korruption.

enligt definitionen i FN:s konvention mot korruption[38]. Många medlemsstater rapporterar att de har kriminaliserat handel med inflytande i sin nationella lagstiftning, men vissa definitioner skiljer sig avsevärt från den relevanta bestämmelsen i FN:s konvention mot korruption, och ibland omfattas brottet endast delvis. Olagligt berikande omfattas fortfarande endast i mindre utsträckning. Åtta medlemsstater rapporterar någon form av täckning i nationell lagstiftning, medan ett antal andra rapporterar att dessa aspekter omfattades av deras lagstiftning om penningtvätt eller förverkande av tillgångar. Skillnader i hur brott definieras och avsaknaden av kriminalisering av vissa former av korruption orsakar problem i gränsöverskridande fall och har lett till att vissa övervakningsorgan kritiserar hur medlemsstaterna genomför internationella instrument.

Bild 2: Fängelsestraff för korruptionsbrott i medlemsstaterna

Fängelsestraff i medlemsstaterna	EU – längd i antal år (baserat på lämnade uppgifter)	EU – genomsnitt i antal år (baserat på lämnade uppgifter)	Median i antal år
Mutor inom den offentliga sektorn	0,25–15	6,94–9,59	6–10
Mutbrott i den privata sektorn	0,25–12	5,74–6,43	5–6
Förskingring eller annat undanhållande av egendom av offentlig tjänsteman	0,25–15	6,15–8,34	-6–10
Förskingring i den privata sektorn	0,25–20	5,57–8,08	5–8
Handel med inflytande	0,25–10	4,87–5,53	5
Missbruk av tjänsteställning	1–20	-5,92–6,56	4–5
Olagligt berikande	0,5–15	5,38–7,19	3,5–6
Hindrande av rättvisan	1 – livstid	5,58–8,67	4,5–6

När kommissionen fastställde miniminivån för maximistraffet för brotten i detta förslag tog den hänsyn till brottens art, de straffnivåer som fastställts i medlemsstaterna (se bild 2) och de nivåer som fastställs i andra EU-instrument på området materiell straffrätt. De påföljder som föreslås i detta direktiv överskrider inte den genomsnittliga nivån för maximistraff för dessa brott i medlemsstaterna. Det genomsnittliga straffet för bestickning och tagande av muta inom den offentliga sektorn varierar till exempel mellan 7 och 9,5 år, medan det för motsvarande brott inom den privata sektorn varierar mellan 5,5 och 6 år. Samtidigt finns det också betydande skillnader i medlemsstaternas lagstiftning. De högsta straffen för förskingring (*misappropriation*) varierar till exempel från 3 månader i Spanien till 15 år i Grekland[39]. Genom att fastställa en miniminivå för maximistraffet på EU-nivå kommer man således att kunna underlätta gränsöverskridande polisiärt och rättsligt samarbete och öka den avskräckande effekten.

Bild 3: Preskriptionstider för korruptionsbrott i medlemsstaterna

Preskriptionstider i medlemsstaterna	EU – längd i antal år	EU – genomsnitt i antal år	Median i antal

[38] Rapporter om genomförandet av FN:s konvention mot korruption finns tillgängliga för de flesta medlemsstater, men dessa rapporter är inte särskilt aktuella.

[39] För detta brott ligger det genomsnittliga maximistraffet på mellan 5 och 7,5 år.

	(baserat på lämnade uppgifter)	(baserat på lämnade uppgifter)	år
Mutor inom den offentliga sektorn	3–25	10.76 -14.28	10–12
Mutbrott i den privata sektorn	3–25	10.26–11.70	10
Förskingring eller annat undanhållande av egendom av offentlig tjänsteman	3–25	10.50–13.20	10–12
Förskingring i den privata sektorn	3–25	9,42–12,19	10
Handel med inflytande	2–25	9.00–10.82	8–10
Missbruk av tjänsteställning	5–25	10.48–11.63	9–10
Olagligt berikande	5–20	10.13–11.38	10–11
Hindrande av rättvisan	3–25	9.25–12.70	10

Medlemsstaternas svar rörande preskriptionstiderna för korruptionsbrott i den nationella lagstiftningen har beaktats av kommissionen i dess nuvarande förslag. För mutbrott inom den offentliga sektorn varierar genomsnittet mellan 11 och 14 år, medan genomsnittet för motsvarande brott inom den privata sektorn varierar mellan 10 och 11,5 år. Samtidigt finns det också avsevärda skillnader i medlemsstaternas lagstiftning: för mutbrott inom den offentliga och den privata sektorn varierar minimi- och maximipreskriptionstiderna från 3 år i medlemsstater som Tjeckien eller Litauen till 25 år i Polen.

I de årliga rapporterna om rättsstatsprincipen konstaterades att operativa brister allvarligt kan hindra utredning och lagföring av korruptionsfall och undergräva effektiviteten i kampen mot korruption. Exempel på detta är onödigt betungande eller oklara bestämmelser om upphävande av immunitet och korta preskriptionstider, vilket kan leda till att komplexa ärenden inte hinner avslutas, särskilt om andra faktorer bidrar till utdragna förfaranden. Sådana hinder kan få särskilt allvarliga följder för komplexa korruptionsfall och korruptionsfall på hög nivå och kan skapa en risk för straffrihet, vilket i sin tur innebär att insatserna mot korruption förlorar sin avskräckande effekt.

- **Konsekvensbedömning**

Mot bakgrund av att detta förslag till direktiv huvudsakligen omfattar internationella skyldigheter och standarder, vilket ger litet utrymme för alternativa åtgärder, läggs detta förslag undantagsvis fram utan någon åtföljande konsekvensbedömning. Dessutom kommer initiativet sannolikt inte att få några betydande ekonomiska, miljömässiga eller sociala konsekvenser och kostnader, eller konsekvenser som medför betydande utgifter. Samtidigt bör det gynna ekonomin och samhället som helhet.

Detta förslag bygger emellertid på uppgifter som samlats in genom externa studier och bedömningar som beskrivits i föregående avsnitt samt på de olika samråden med berörda parter.

Olika metoder övervägdes på grundval av tillgängliga uppgifter:

1. Icke-lagstiftningsåtgärder på EU-nivå eller nationell nivå, inbegripet riktlinjer, utbyte av bästa praxis, utbildning och utarbetande av jämförelsetabeller för korruptionsrelaterade brott.
2. Ett förslag som införlivar bestämmelserna i FN:s konvention mot korruption.

3. Ett förslag som införlivar bestämmelserna i FN:s konvention mot korruption och samtidigt går utöver internationella skyldigheter i vissa avseenden, genom att införa miniminivåer för den övre gränsen för påföljder, för att underlätta åtal och öka medvetenheten om etik och integritet bland offentliga tjänstemän.

4. Ett förslag som fastställer olika villkor och rekvisit alla möjliga korruptionsrelaterade brott samt krav på förebyggande åtgärder såsom regler om lobbyverksamhet och intressekonflikter.

På grundval av det underlag som samlats in och de tidigare bedömningar som beskrivs ovan har kommissionen valt en strategi (alternativ 3 ovan) som innebär harmonisering i linje med bestämmelserna i FN:s konvention mot korruption, samtidigt som den går längre än de internationella skyldigheterna på de områden där åtgärder har påvisbara fördelar när det gäller gränsöverskridande samarbete. Förslaget innebär också att nationella traditioner och nationell rättspraxis respekteras och att överensstämmelse med EU-lagstiftningen säkerställs.

Lagstiftningsförslaget förväntas bidra positivt till förebyggande och upptäckt av samt åtgärder mot korruption, särskilt genom tillnärmning av brottsrekvisit och anpassning av straffrättsliga påföljder. Åtgärder för att förebygga korruption och samtidigt åtala förövarna och få till stånd en minskning av brottsfenomenet korruption förväntas ge en minskning av de ekonomiska och sociala kostnaderna och ha en positiv inverkan på ekonomin. Införandet av avskräckande påföljder för gärningsmän kommer sannolikt att leda till en höjd övergripande säkerhetsnivå och störa organiserade kriminella gruppers verksamhet. En ökad harmonisering på detta område skulle i princip göra det möjligt för EU att ytterligare anpassa sig till internationella normer för korruption och minska den administrativa bördan vid gränsöverskridande samarbete mellan brottsbekämpande och rättsliga myndigheter.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

För första gången på EU-nivå sammanförs genom detta förslag bestämmelser om korruption inom den offentliga respektive den privata sektorn i en enda rättsakt. Förslaget syftar till att införa internationella skyldigheter och standarder i EU:s lagstiftning och uppdatera den rättsliga ramen så att den ger lämpliga förutsättningar att hantera det gränsöverskridande fenomenet korruption. Detta kommer att hjälpa medlemsstaterna när de införlivar och genomför de relevanta bestämmelserna.

- **Grundläggande rättigheter**

Europeiska unionen är grundad på de värden som anges i artikel 2 i EU-fördraget, och den erkänner de rättigheter, friheter och principer som fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna i enlighet med artikel 6.1 i EU-fördraget. Korruption undergräver de demokratiska institutionerna och EU:s värden, inbegripet skyddet av de grundläggande rättigheterna. Genom att bekämpa korruption bidrar detta förslag positivt till skyddet av de grundläggande rättigheterna, såsom rätten till en rättvis rättegång och yttrandefriheten.

Kampen mot korruption och skyddet av de grundläggande rättigheterna är kompletterande, inte motstridiga mål. Fastställandet, genomförandet och tillämpningen av kriminaliseringsåtgärder måste ske med full respekt för skyldigheterna i fråga om grundläggande rättigheter. Varje begränsning i utövandet av grundläggande rättigheter och friheter är underkastad villkoren i artikel 52.1 i stadgan om de grundläggande rättigheterna, nämligen att den ska omfattas av principen om proportionalitet i förhållande till det legitima syftet att verkligen uppnå mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen eller

behovet att skydda andra människors rättigheter och friheter, samt att den ska vara föreskriven i lag och vara förenlig med det väsentliga innehållet i dessa rättigheter och friheter.

En rad grundläggande rättigheter och friheter som fastställs i stadgan om de grundläggande rättigheterna måste beaktas i detta sammanhang. De rättigheter som är särskilt relevanta för de föreslagna åtgärderna omfattar, men är inte begränsade till, rätten till frihet och säkerhet, skyddet av personuppgifter, friheten att välja yrke och rätten att arbeta, näringsfriheten, rätten till egendom, rätten till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol samt principen att en person inte kan lagföras eller straffas två gånger för samma brott (*ne bis in idem*).

Alla åtgärder som unionen och dess medlemsstater antar med avseende på kriminalisering av korruption i enlighet med detta direktiv, och på fastställandet av straffrättsliga och icke-straffrättsliga påföljder, måste omfattas av principen om laglighet och proportionalitet i fråga om brott och straff, oskuldspresumtionen och rätten till försvar, och bör utesluta alla former av godtycke.

Detta förslag respekterar principen om att brott och påföljder ska vara föreskrivna i lag och vara proportionerliga. Grundläggande rättigheter i allmänhet och proportionalitetsprincipen respekteras genom att brottsrubriceringarnas räckvidd begränsas till vad som är nödvändigt för att möjliggöra en effektiv lagföring av handlingar som utgör ett särskilt hot mot samhällens stabilitet och säkerhet. Förslaget tar också hänsyn till proportionalitetsprincipen genom att föreskriva skyldigheter med avseende på försvårande och förmildrande omständigheter.

Genom direktivet införs minimiregler för påföljdsnivån i enlighet med proportionalitetsprincipen (se särskilt artiklarna 11.1 och 13.1 i direktivet), med beaktande av brottets art. Dessutom ska eventuellt utdömda administrativa påföljder beaktas när personen döms för ett brott som anges i direktivet (skäl 13). I direktivet betonas också att medlemsstaterna, för att säkerställa en effektiv och öppen utredning och lagföring av korruptionsbrott, bör inrätta förfaranden för avstängning eller tillfällig omplacering av en offentlig tjänsteman som anklagas för ett brott som avses i detta direktiv. I sådana fall bör de beakta principen om oskuldspresumtion och behovet av att respektera rätten till ett effektivt rättsmedel (skäl 19).

Användningen av utredningsverktyg, som direktivet syftar till att säkerställa, måste ske med respekt för de grundläggande rättigheterna, såsom rätten till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol (artikel 47), oskuldspresumtionen och rätten till försvar (artikel 48). Användningen av sådana verktyg, i enlighet med nationell rätt, bör vara riktad och ske med beaktande av proportionalitetsprincipen och arten och allvaret hos de brott som utreds och med iakttagande av rätten till skydd av personuppgifter. När medlemsstaterna tillämpar direktivet måste de dessutom uppfylla sina skyldigheter enligt unionsrätten när det gäller misstänktas eller tilltalades processuella rättigheter i straffrättsliga förfaranden.

De uppgifter som medlemsstaterna samlar in för tillämpningen av detta direktiv är statistiska och omfattar inte några personuppgifter; artikel 8 i stadgan om de grundläggande rättigheterna (”skydd av personuppgifter”) påverkas därför inte av medlemsstaternas skyldighet att samla in och offentliggöra uppgifter.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Detta förslag har inga omedelbara budgetkonsekvenser för unionen.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Genomförandet av direktivet kommer att övervakas av kommissionen på grundval av de uppgifter som medlemsstaterna lämnat om de åtgärder som vidtagits för att sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet. Kommissionen ska två år efter tidsfristen för genomförande av direktivet överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet med en bedömning av i vilken utsträckning medlemsstaterna har vidtagit de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta direktiv.

Fyra år efter tidsfristen för genomförandet av direktivet ska kommissionen överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet med en bedömning av detta direktivs mervärde för bekämpandet av korruption samt dess inverkan på de grundläggande rättigheterna och friheterna. På grundval av denna utvärdering ska kommissionen vid behov fatta beslut om lämplig uppföljning.

- **Förklarande dokument**

Det anses inte krävas några förklarande dokument om införlivandet.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Artikel 1: Innehåll och tillämpningsområde – I denna bestämmelse fastställs syftet med och tillämpningsområdet för utkastet till direktiv, särskilt att det fastställer minimiregler för fastställande av brottsrekvisit och påföljder på korruptionsområdet samt åtgärder för att bättre förebygga och bekämpa korruption.

Artikel 2: Definitioner – I denna bestämmelse fastställs definitioner av ”egendom” (när det gäller korruptionsbrott i artiklarna 7–13) i linje med EU:s regelverk[40] och av ”juridiska personer” (när det gäller skyldigheten att fastställa juridiska personers ansvar i artikel 16). Begreppet ”offentlig tjänsteman” bygger på definitionerna i 1997 års konvention och direktiv (EU) 2017/1371, samtidigt som det klargörs att det även omfattar personer som arbetar i tredjeländer, internationella organisationer, inbegripet Europeiska unionens institutioner, samt nationella och internationella domstolar. I detta direktiv används en enda definition av ”offentlig tjänsteman” som är tillämplig på alla korruptionsbrott som anges i direktivet. Begreppet ”tjänsteman på hög nivå” definieras i förhållande till försvårande omständigheter (artiklarna 18 och 28), förebyggande åtgärder (artikel 23) och datainsamling (artikel 25).

Artikel 3: Förebyggande av korruption – Denna bestämmelse syftar till att understryka behovet av att bekämpa korruption ur ett förebyggande perspektiv. Syftet är att undersöka åtgärder för att öka medvetenheten om kampen mot korruption genom utbildning och forskningsprogram, med deltagande av det civila samhället och icke-statliga organisationer. För att på ett korrekt sätt inrätta ett sådant förebyggande system behövs en lämplig riskbedömningsprocess för att identifiera och åtgärda brister och sektorer som löper störst risk för korruption. I enlighet med det meddelande som åtföljer detta förslag kommer kommissionen, med hjälp av EU:s nätverk mot korruption, och i nära samråd med

[40] Artikel 2.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1673 av den 23 oktober 2018 om bekämpande av penningtvätt genom straffrättsliga bestämmelser (EUT L 284, 12.11.2018, s. 22) och artikel 3.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG (EUT L 141, 5.6.2015, s. 85).

medlemsstaterna, att kartlägga gemensamma högriskområden senast 2024. Resultaten kommer att ligga till grund för medlemsstaternas nationella riskbedömning, som är ett krav enligt detta förslag.

Artikel 4: Specialiserade organ – Enligt denna bestämmelse ska medlemsstaterna inrätta eller ha organ i sina nationella rättsordningar som är specialiserade på förebyggande och bekämpande av korruption. Sådana organ måste vara oberoende, förfoga över tillräckliga mänskliga, ekonomiska, tekniska och tekniska resurser och ha de befogenheter som krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter. De måste vara kända för allmänheten och utöva sina funktioner med öppenhet, integritet och ansvarsskyldighet.

Artikel 5: Resurser – Denna bestämmelse syftar till att säkerställa att de myndigheter i medlemsstaterna som ansvarar för att upptäcka, utreda, lagföra eller döma brott enligt direktivet fortlöpande har de personella, ekonomiska, tekniska och tekniska resurser som krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter på ett effektivt sätt.

Artikel 6: Utbildning – Enligt denna bestämmelse ska medlemsstaterna tillhandahålla specialiserad utbildning om korruptionsbekämpning för behöriga myndigheter och deras personal och se till att det finns tillräckliga resurser för detta. Den omfattar också skyldigheter i fråga om relevant utbildning för offentliga tjänstemän.

Artiklarna 7 och 8: Givande och tagande av muta – I dessa bestämmelser definieras mutbrott inom den offentliga och den privata sektorn och föreskriver att sådana handlingar är straffbara om de begås uppsåtligen. Brottsrekvisiten omfattar både givande och tagande av muta.

Artikel 9: Förskingring – I dessa bestämmelser definieras förskingring inom den offentliga och den privata sektorn och föreskriver att sådana handlingar är straffbara om de begås uppsåtligen.

Artikel 10: Handel med inflytande – I denna bestämmelse definieras handel med inflytande och föreskrivs att sådana handlingar är straffbara om de begås uppsåtligen. I bestämmelsen anges också att handel med inflytande är straffbart oavsett om inflytandet faktiskt utövas eller om dess förmodade utövande leder till resultat.

Artikel 11: Missbruk av tjänsteställning – I dessa bestämmelser definieras missbruk av tjänsteställning inom den offentliga och den privata sektorn och föreskriver att sådana handlingar är straffbara om de begås uppsåtligen.

*Artikel 12: Hindrande av rättvisa*n – I denna bestämmelse definieras hindrande av rättvisa och det föreskrivs att sådana handlingar ska vara straffbara om de begås uppsåtligen och inom ramen för ett förfarande som rör ett brott enligt definitionen i detta direktiv.

Artikel 13: Beräkning från korruptionsbrott – I Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1673 av den 23 oktober 2018 om bekämpande av penningtvätt genom straffrättsliga bestämmelser[41] fastställs grundregler för kriminalisering av penningtvätt och föreskrivs att korruption bör betraktas som ett förbrott till penningtvätt. Det direktivet ålägger dock inte medlemsstaterna att kriminalisera förvärv, innehav eller användning av egendom som härrör från korruption om en person var inblandad i det brott från vilket egendomen härrör (detta kallas ”självtvätt”). Genom detta förslag till direktiv införs ett sådant riktat krav och brottet

[41] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1673 av den 23 oktober 2018 om bekämpande av penningtvätt genom straffrättsliga bestämmelser (EUT L 284, 12.11.2018).

”berikning genom korruption” skapas. För detta brott behöver åklagaren endast bevisa att det finns en koppling mellan egendom och inblandning i korruption, på samma sätt som de skulle behöva styrka korruption som förbrott i penningtvättssyfte.

Artikel 14: Anstiftan, medhjälp och försök – Denna bestämmelse är tillämplig på ovannämnda brott, och föreskriver att medlemsstaterna även ska kriminalisera olika former av medhjälp och anstiftan till samt försök att begå flertalet av de nämnda brotten.

Medhjälp till korruptionsbrott kan omfatta en rad olika verksamheter, allt från underlättande eller tillhandahållande av rådgivning till bistånd i samband med att dessa gärningar begås. För att säkerställa en effektiv avskräckande verkan är det dessutom nödvändigt att kriminalisera anstiftan, vilket gör det straffbart att förmå andra att utföra de brott som anges i det föreslagna direktivet. Eftersom definitionen av vissa korruptionsbrott, såsom givande och tagande av muta, omfattar handlingar som kan betecknas som förberedande och inte kräver att gärningsmannen har fått en faktisk fördel, innehåller detta direktiv inget krav på att medlemsstaterna kriminaliserar deras försök.

Artikel 15: Påföljder och åtgärder för fysiska personer – Denna bestämmelse är tillämplig på alla brott och ålägger medlemsstaterna att tillämpa effektiva, proportionella och avskräckande straffrättsliga påföljder.

I bestämmelsen fastställs dessutom miniminivån för den högsta påföljden. I rambeslut 2003/568/RIF fastställs redan en minimitröskel för mutbrott i den privata sektorn på mellan ett och tre år. Enligt 1997 års konvention om kamp mot korruption ska bestickning av offentliga tjänstemän, åtminstone i allvarliga fall, leda till frihetsberövande påföljder som kan medföra utlämning.

I detta förslag fastställs ett lägsta maximistraff på mellan fyra och sex år, beroende på hur allvarligt brottet är, vilket är en ökning jämfört med de ovannämnda påföljderna på EU-nivå för givande och tagande av muta. Som förklarats ovan analyserade kommissionen medlemsstaternas lagstiftning vid utarbetandet av denna lagstiftning.

I rambeslut 2003/568/RIF föreskrivs redan en möjlighet att tillfälligt förbjuda en person som dömts för korruption att utöva sin näringsverksamhet. I detta direktiv fastställs ett antal ytterligare påföljder som de behöriga myndigheterna bör kunna ålägga personer som dömts för korruptionsbrott.

Artikel 16: Juridiska personers ansvar – Denna bestämmelse är tillämplig på alla brott som anges i detta direktiv, och kräver att medlemsstaterna ska säkerställa juridiska personers ansvar och samtidigt utesluta att sådant ansvar är alternativt till fysiska personers ansvar. Bestämmelsen är i linje med artikel 10 i Warszawakonventionen.

Denna bestämmelse följer en standardformulering som finns i andra EU-rättsliga instrument och ålägger medlemsstaterna att se till att juridiska personer kan ställas till ansvar för brott som avses i detta direktiv och som begås till deras förmån av någon person med ledande ställning inom den juridiska personen eller av andra personer som står under deras kontroll eller övervakning. Ansvaret behöver inte vara uteslutande straffrättsligt.

Artikel 17: Sanktioner för juridiska personer – Denna bestämmelse är tillämplig på påföljder för juridiska personer. Här fastställs en förteckning över påföljder och åtgärder som inte nödvändigtvis är av straffrättslig karaktär, såsom tillfällig eller permanent uteslutande från offentlig upphandling.

Artikel 18: Försvårande och förmildrande omständigheter – Denna bestämmelse innehåller först en förteckning över omständigheter som måste betraktas som försvårande omständigheter för att göra det möjligt för rättsväsendet att ta hänsyn till den vidare samhällsskada som exempelvis orsakas av organiserade grupper eller personer med offentligt ansvar.s Den ger också en förteckning över omständigheter som måste betraktas som förmildrande omständigheter, till exempel fall där gärningsmännen lämnar information eller samarbetar med myndigheter.

Artikel 19: Immunitet eller privilegier vid utredning och lagföring av korruptionsbrott – Detta är en bestämmelse som är tillämplig på alla ovannämnda brott och som ålägger medlemsstaterna att vidta åtgärder för att säkerställa att immunitet eller privilegier vid utredning och lagföring som ges enligt nationell lagstiftning med avseende på de brott som avses i detta direktiv kan hävas genom ett effektivt och öppet förfarande som fastställs i lag och som avslutas inom rimlig tid.

Artikel 20: Jurisdiktion – Denna bestämmelse är tillämplig på alla brott som anges i detta direktiv och kräver att det finns behörighetsgrunder för de rättsliga myndigheterna att inleda utredningar, väcka åtal och meddela dom mot förövarna av de brott som definieras i detta direktiv.

Artikel 21: Preskriptionstider för brott – I denna artikel fastställs bestämmelser om preskriptionstider för att göra det möjligt för de behöriga myndigheterna att under en tillräckligt lång tidsperiod utreda, lagföra och döma till ansvar för de brott som omfattas av detta förslag samt att verkställa relevanta påföljder. I detta förslag fastställs en minsta preskriptionstid på mellan åtta och femton år, beroende på hur allvarligt brottet är.

Artikel 22: Skydd av personer som rapporterar brott eller biträder utredningen – direktiv (EU) 2019/1937 fastställer regler och förfaranden för att skydda personer som rapporterar information som de har inhämtat i ett arbetsrelaterat sammanhang om överträdelser av EU-lagstiftningen på viktiga politikområden. Visselblåsare kan ge värdefull information till behöriga myndigheter och göra det möjligt för dem att effektivt förebygga, upptäcka och lagföra korruption. När visselblåsare anmäler brott som avses i detta direktiv krävs enligt denna bestämmelse att direktiv (EU) 2019/1937 tillämpas. I denna artikel föreskrivs också att behöriga nationella myndigheter ska se till att de som hjälper till i utredningarna får nödvändigt skydd, stöd och bistånd i samband med straffrättsliga förfaranden.

Artikel 23: Utredningsverktyg – Denna bestämmelse syftar till att säkerställa att utredningsverktyg som föreskrivs i nationell lagstiftning för organiserad brottslighet eller andra allvarliga brott också kan användas vid penningtvätt.

Artikel 24: Samarbete mellan medlemsstaternas myndigheter, kommissionen, Europol, Eurojust, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning och Europeiska åklagarmyndigheten – Denna bestämmelse avser samarbete mellan medlemsstaternas myndigheter, Europol, Eurojust, Europeiska åklagarmyndigheten och kommissionen i kampen mot korruption. Detta inbegriper tillhandahållande av tekniskt och operativt stöd genom Europol, Eurojust, Olaf, Europeiska åklagarmyndigheten och kommissionen.

Artikel 25: Kommissionens stöd till medlemsstaterna och deras behöriga myndigheter – I denna bestämmelse anges hur kommissionen ska hjälpa medlemsstaterna och de behöriga myndigheterna att fullgöra sina skyldigheter enligt detta direktiv. Såsom anges i det åtföljande meddelandet kommer kommissionen att inrätta ett EU-nätverk mot korruption, som kommer att rationalisera och stödja befintliga nätverk och maximera utbytet av bästa praxis mellan nationella myndigheter och organ, det civila samhället och oberoende experter.

Artikel 26: Insamling av uppgifter och statistik – Enligt denna bestämmelse ska medlemsstaterna samla in statistiska uppgifter för att övervaka hur effektiva deras system för korruptionsbekämpning är. Bestämmelsen innehåller en icke uttömmande förteckning över de statistiska uppgifter som medlemsstaterna bör samla in och ålägger dem att årligen offentliggöra sådana uppgifter.

Artikel 27: Ersättande av rådets rambeslut 2003/568/RIF och konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i – Denna bestämmelse ersätter de nuvarande bestämmelserna om kriminalisering av korruption i förhållande till de medlemsstater som deltar i detta direktiv.

Artikel 28: Ändringar av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371. Genom denna bestämmelse ändras direktiv (EU) 2017/1371 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen De normer som fastställs i direktiv (EU) 2017/1371 för att bekämpa korruption som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen, särskilt när det gäller påföljder för fysiska och juridiska personer, försvårande och förmildrande omständigheter och preskriptionstider, anpassas därför till dem som fastställs i det här direktivet.

Artikel 29: Införlivande – Kommissionen kommer att rapportera om införlivandet av detta direktiv 24 månader efter det att tidsfristen för införlivande har löpt ut, dvs. 18 månader efter antagandet av detta direktiv.

Artikel 30: Utvärdering och rapportering – I denna bestämmelse anges att medlemsstaterna, med början 12 månader efter utgången av tidsfristen för genomförandet av detta direktiv, vartannat år ska rapportera om hur de genomför artiklarna 3–6 och att kommissionen också kommer att anta en utvärderingsrapport.

2023/0135 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om bekämpande av korruption, om ersättande av rådets rambeslut 2003/568/RIF och konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i och om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 82.1 d, 83.1 och 83.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

(1) Korruption är fortfarande ett stort problem på unionsnivå och hotar stabiliteten och säkerheten i samhället, bland annat genom att möjliggöra organiserad eller annan allvarlig brottslighet. Korruption undergräver demokratiska institutioner och de universella värden som unionen är grundad på, särskilt rättsstatsprincipen, demokrati, jämlikhet och skyddet av de grundläggande rättigheterna. Korruption äventyrar utvecklingen och välståndet samt hållbarheten och inkluderingen i våra ekonomier. För att effektivt förebygga och bekämpa korruption krävs en omfattande och sektorsövergripande strategi. Syftet med detta direktiv är att bekämpa korruption genom straffrättsliga bestämmelser och därigenom möjliggöra ett bättre gränsöverskridande samarbete mellan behöriga myndigheter.

(2) I rådets rambeslut 2003/568/RIF[42] fastställs krav på kriminalisering av korruption som berör den privata sektorn. I konventionen utarbetad på grundval av artikel K.3.2 c i fördraget om Europeiska unionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i[43] griper man sig an vissa korruptionshandlingar som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i. Dessa instrument är dock inte tillräckligt omfattande, och den nuvarande kriminaliseringen av korruption varierar mellan medlemsstaterna, vilket hindrar ett enhetligt och ändamålsenligt svar i hela unionen. Det har också framkommit att det finns luckor i efterlevnadskontrollen och hinder i samarbetet mellan de behöriga myndigheterna i olika medlemsstater. Syftet med detta direktiv är att ändra och utvidga bestämmelserna

[42] Rådets rambeslut 2003/568/RIF av den 22 juli 2003 om kampen mot korruption inom den privata sektorn (EUT L 192, 31.7.2003, s. 54).

[43] Konvention utarbetad på grundval av artikel K 3.2 c i Fördraget om Europeiska unionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i (EGT C 195, 25.6.1997, s. 2).

i de instrumenten. Eftersom ett stort antal väsentliga ändringar genomförs bör båda instrumenten av tydlighetsskäl ersättas i sin helhet med avseende på de medlemsstater som är bundna av det här direktivet.

(3) Den befintliga rättsliga ramen bör uppdateras och stärkas för att underlätta en effektiv korruptionsbekämpning i hela unionen. Detta direktiv syftar till att kriminalisera korruptionsbrott när de begås uppsåtligen. Uppsåt och kännedom kan härledas från objektiva och faktiska omständigheter. Eftersom detta direktiv fastställer minimiregler, står det medlemsstaterna fritt att anta eller behålla strängare straffrättsregler mot korruptionsbrott.

(4) Korruption är ett gränsöverskridande fenomen som påverkar alla samhällen och ekonomier. Åtgärder som antas på nationell nivå eller unionsnivå bör utformas med beaktande av denna internationella dimension. Unionsåtgärder bör därför ta hänsyn till det arbete som utförs av Europarådets grupp av stater mot korruption (Greco), Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) och FN:s drog- och brottsbekämpningsbyrå (UNODC).

(5) Det behövs både förebyggande och repressiva mekanismer för att utrota korruption. Medlemsstaterna uppmanas att vidta en rad förebyggande, lagstiftande och samarbetsinriktade åtgärder som ett led i kampen mot korruption. Korruption är först och främst ett brott, och specifika korruptionshandlingar definieras i nationell och internationell rätt, men brister i integriteten, dolda intressekonflikter eller allvarliga överträdelser av etiska regler kan ge upphov till korruption om de inte hanteras. Förebyggande av korruption minskar behovet av straffrättsliga åtgärder och har större fördelar när det gäller att främja allmänhetens förtroende och hantera offentliga tjänstemäns uppförande. Ändamålsenliga strategier mot korruption bygger ofta på åtgärder för att stärka öppenhet, etik och integritet, även genom reglering på områden såsom intressekonflikter, lobbyverksamhet och svängdörrsproblematik. Offentliga organ bör sträva efter högsta möjliga standarder för integritet, öppenhet och oberoende, som en viktig del i kampen mot korruption generellt.

(6) Medlemsstaterna bör inrätta organ eller enheter som är specialiserade på att motverka och förebygga korruption. Medlemsstaterna kan besluta att anförtro ett organ en kombination av förebyggande och brottsbekämpande funktioner. För att säkerställa att dessa organ fungerar effektivt bör de uppfylla ett antal villkor, bland annat att ha det oberoende, de resurser och de befogenheter som krävs för att säkerställa att de kan fullgöra sitt uppdrag såsom avsett.

(7) EU är part i Förenta nationernas konvention mot korruption, som är det mest omfattande internationella rättsliga instrumentet mot korruption och som består av en kombination av åtgärder för att förebygga och bekämpa korruption. I konventionen föreskrivs att parterna i den ska vidta lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att kriminalisera mutor, förskingring och penningtvätt och överväga att vidta lagstiftningsåtgärder eller andra åtgärder för att kriminalisera andra gärningar (såsom missbruk av tjänsteställning, handel med inflytande och olagligt berikande). I linje med åtagandena i den politiska förklaring som antogs vid FN:s generalförsamlings extra session 2021 mot korruption bör Europeiska unionen i möjligaste mån gå längre än de minimikrav som ställs upp i FN:s konvention mot korruption och fastställa ytterligare åtgärder för att förebygga och bekämpa korruption. Detta direktiv bygger på observationer och bästa praxis från mekanismen för granskning av genomförandet av FN:s konvention mot korruption.

(8) Med beaktande av utvecklingen av korruptionshot och unionens och medlemsstaternas rättsliga skyldigheter enligt internationell rätt samt utvecklingen av nationella rättsliga ramar bör definitionen av korruption tillnärmas ytterligare i alla medlemsstater, så att den omfattar korrupta beteenden på ett mer heltäckande sätt.

(9) För att undvika straffrihet för korruptionsbrott inom den offentliga sektorn måste tillämpningsområdet vara väldefinierat. För det första bör begreppet offentlig tjänsteman också omfatta personer som arbetar i internationella organisationer, inbegripet Europeiska unionens institutioner, byråer och organ samt internationella domstolar. Det bör bland annat omfatta personer som agerar som medlemmar i kollegiala organ med ansvar för att avgöra en tilltalad persons skuld under rättegång och personer som enligt ett skiljeavtal ska fatta ett rättsligt bindande beslut i tvister som hänskjutits av parterna i skiljeavtalet. För det andra utövar många enheter och personer i dag offentliga funktioner utan att inneha ett formellt ämbete. Begreppet offentlig tjänsteman definieras således på så sätt att det omfattar alla berörda tjänstemän, oavsett om de är utnämnda, valda eller anställda på grundval av ett avtal och innehar ett formellt administrativt eller rättsligt ämbete, samt personer som tillhandahåller en tjänst som tillfaller offentliga myndigheter eller som är föremål för offentliga myndigheters kontroll eller tillsyn vid utförandet av denna tjänst, även om de inte innehar ett formellt ämbete. Vid tillämpningen av detta direktiv bör definitionen omfatta personer som arbetar i statsägda eller statskontrollerade företag och i kapitalförvaltningsstiftelser och privatägda företag som utför allmännyttiga uppgifter samt de juridiska personer som dessa har etablerat eller driver. Varje person som innehar ett lagstiftande ämbete bör behandlas som en offentlig tjänsteman vid tillämpningen av detta direktiv.

(10) Det är nödvändigt att stärka den rättsliga ramen för att bekämpa mutbrott och förse brottsbekämpande myndigheter och åklagarmyndigheter med de verktyg som krävs. När det gäller mutbrott som involverar offentliga tjänstemän finns det två sidor att urskilja. Givande av muta avser situationer där en person utlovar, erbjuder eller ger någon form av förmån för att påverka en offentlig tjänsteman. Tagande av muta avser situationer där en offentlig tjänsteman begär eller mottar en sådan förmån mot att handla eller avstå från att handla på ett visst sätt. Detta direktiv bör också fastställa minimiregler för mutor och andra former av korruption inom den privata sektorn, där de omedelbara offren inbegriper företag som påverkas på ett orättvist sätt och där den fria konkurrensen minskas för varje muta som ges eller tas.

(11) För att säkerställa att offentliga tjänstemän inte uppsåtligen använder medel för andra ändamål än de var avsedda för är det nödvändigt att fastställa regler om offentliga tjänstemäns förskingring av egendom vars förvaltning de anförtrotts. Med hänsyn till behovet av en övergripande strategi i kampen mot korruption bör detta direktiv också omfatta förskingring inom den privata sektorn. För att förskingring ska vara brottslig bör den leda till en förmån för den offentliga tjänstemannen eller en tredje part.

(12) Handel med inflytande till följd av ett korrupt beteende hos personer som befinner sig eller påstår att de befinner sig i en maktställning och som genom löften om inflytande över beslutsprocesser försöker skaffa sig otillbörliga förmåner bör också definieras som ett brott. Brottsrekvisiten bör vara att anstiftaren ger eller lovar att ge den som säljer sitt inflytande en otillbörlig fördel för att utöva olagligt inflytande över ett resultat eller ett förfarande som är föremål för beslutsfattande. När detta beteende är uppsåtligt bör det betraktas som ett brott oavsett om inflytandet utövades och oavsett om det inflytande som görs gällande ledde till avsett resultat. Detta brott bör inte omfatta legitimt utövande av erkända former av intressebevakning som kan syfta till

att på ett legitimt sätt påverka det offentliga beslutsfattandet men som inte innebär ett otillbörligt utbyte av förmåner. Sådana former av intressebevakning, till exempel opinionsbildning, utförs ofta i en reglerad miljö just för att undvika att bristande insyn ska göra det möjligt för intressebevakningen att bli en inkörsport till korruption. Välfungerande kompletterande regler om offentliggörande av intressekonflikter, om svängdörrsproblematik eller om finansiering av politiska partier kan också bidra till att undvika gråzoner och förhindra otillbörlig påverkan.

(13) Det är dessutom nödvändigt att definiera brottet missbruk av tjänsteställning inom den offentliga sektorn som en offentlig tjänstemans underlåtenhet att utföra en lagstridig handling för att erhålla en otillbörlig fördel. För att göra det möjligt att på ett heltäckande sätt bekämpa korruption bör detta direktiv också omfatta missbruk av tjänsteställning inom den privata sektorn.

(14) Hindrande av rättvisan är ett brott som begås till stöd för korruption. Det är därför nödvändigt att fastställa hindrande av rättvisan som ett brott som innebär fysiskt våld, hot eller skrämsel eller uppmuntran till att avge falska vittnesmål eller lägga fram falsk bevisning. Åtgärder för att påverka vittnesmål eller framläggande av bevisning eller tjänsteutövandet av tjänstemän inom rättsväsendet bör också omfattas. I linje med FN:s konvention mot korruption är detta direktiv endast tillämpligt på hindrande av rättvisan i förfaranden som rör korruptionsbrott.

(15) Korruptionen när sig på strävan efter otillbörliga ekonomiska eller andra fördelar. För att minska enskilda personers och kriminella organisationers incitament att begå nya brottsliga handlingar samt för att avskräcka enskilda personer från att samtycka till att bli orättmätiga ägare av egendom bör berikande genom korruptionsbrott kriminaliseras. Detta bör i sin tur försvåra döljandet av olovligt förvärvad egendom och minska korruptionens spridning och den skada som samhället åsamkas. Öppenhet hjälper behöriga myndigheter att upptäcka olagligt berikande. Till exempel kan myndigheter i jurisdiktioner där offentliga tjänstemän är skyldiga att deklarera sina tillgångar med jämna mellanrum, inbegripet när de tillträder och avslutar sin tjänst, bedöma om de deklarerade tillgångarna motsvarar de deklarerade inkomsterna.

(16) Brottet olagligt berikande bygger på de bestämmelser om brottet penningtvätt som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1673[44]. Syftet är att ta itu med de fall där rättsväsendet anser att ett eller flera korruptionsbrott inte kan bevisas. I likhet med förbrottet vid penningtvätt har bevisbördan en annan karaktär. Detta innebär att man under rättegången i brottmål som rör brottet olagligt berikande, vid bedömningen av om egendom härrör från någon form av brottslig inblandning i ett korruptionsbrott och av om personen i fråga hade kännedom om det, bör beakta de särskilda omständigheterna i varje enskilt fall, till exempel att värdet på egendomen inte står i proportion till den tilltalades lagligen förvärvade inkomst och att den brottsliga verksamheten och förvärvet av egendomen skedde inom samma tidsram. Det bör inte vara nödvändigt att fastställa kännedom om alla fakta eller alla omständigheter som rör den brottsliga inblandningen, inbegripet om gärningspersonens identitet. När en person döms för ett brott som definieras i detta direktiv kan de behöriga myndigheterna återvinna olovligt erhållen egendom på grundval av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/42/EU av den 3 april 2014

[44] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1673 av den 23 oktober 2018 om bekämpande av penningtvätt genom straffrättsliga bestämmelser (EUT L 284, 12.11.2018, s. 22).

om frysning och förverkande av hjälpmedel vid och vinning av brott i Europeiska unionen[45].

(17) För att avskräcka från korruption i hela unionen bör medlemsstaterna fastställa minimityper och miniminivåer för sanktioner för de brott som definieras i detta direktiv. Maximinivåerna för fängelsestraff och andra påföljder bör vara tillräckligt höga för att avskräcka eventuella gärningspersoner och återspegla korruptionens skadlighet och den prioritet som de behöriga myndigheterna bör ge för att bekämpa sådana brott. Samtidigt bör dessa nivåer stå i proportion till hur allvarligt varje korruptionsbrott är och vara förenliga med de straffrättsliga sanktionsnivåer som fastställs i unionsrätten och i nationell rätt. Medlemsstaterna bör säkerställa att sanktionerna verkställs i den utsträckning som krävs för att man ska avskräckas från att begå dessa brott. Om medlemsstaterna beaktar möjligheten till villkorlig dom, villkorlig frigivning, eller benådning av personer som dömts för något av de brott som avses i detta direktiv bör de rättsliga myndigheterna bland annat kunna ta hänsyn till brottslighetens allvar.

(18) Detta direktiv påverkar inte en riktig och ändamålsenlig tillämpning av disciplinära åtgärder eller av icke straffrättsliga sanktioner, såsom administrativa sanktioner. Sanktioner som inte kan likställas med straffrättsliga sanktioner och som ålagts samma person för samma agerande kan beaktas vid utmätandet av den personens straff för ett brott som definieras genom detta direktiv. När det gäller straffrättsliga sanktioner bör principen om förbud mot att bli dömd eller straffad två gånger för samma brott i straffrättsliga förfaranden (*ne bis in idem*) respekteras till fullo.

(19) Behöriga myndigheter bör, utöver eller som ett alternativ till fängelse, kunna ålägga sanktioner eller åtgärder som inte nödvändigtvis är av straffrättslig karaktär, såsom tillfälligt eller permanent förbud mot att inneha ett offentligt ämbete eller uteslutning från offentlig upphandling. Sådana åtgärder har en allmän avskräckande effekt och kan minska återfall i brott för dömda personer. Medlemsstaterna bör också överväga att inrätta förfaranden för att tillfälligt stänga av eller omplacera en offentlig tjänsteman som anklagas för ett brott enligt detta direktiv, med beaktande av behovet av att respektera principen om oskuldspresumtion och rätten till ett effektivt rättsmedel.

(20) Juridiska personer bör inte kunna undgå ansvar genom att använda mellanhänder, inbegripet närstående juridiska personer, för att på den juridiska personens vägnar erbjuda, utlova eller ge en offentlig tjänsteman en muta. Dessutom bör böter för juridiska personer beräknas med hänsyn till den globala omsättningen för alla juridiska enheter som är närstående till den juridiska personen i fråga, inbegripet moder- och, dotterbolag, anknutna truster, eller liknande eller jämförbara juridiska enheter.

(21) Om brottet har begåtts av en kriminell organisation i den mening som avses i rådets rambeslut 2008/841/RIF[46] eller om gärningspersonen har missbrukat sin ställning för att möjliggöra korruption bör medlemsstaterna göra det möjligt att fastställa försvårande omständigheter i enlighet med de tillämpliga regler som fastställs i deras rättssystem. Även om sådana försvårande omständigheter är föremål för domstolars skönsmässiga bedömning bör de göra det möjligt för rättsväsendet att beakta den bredare samhällsskada som orsakas, till exempel av korruption som begås av organiserade grupper, politiska partier eller personer i en ställning med offentligt

[45] Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/42/EU av den 3 april 2014 om frysning och förverkande av hjälpmedel vid och vinning av brott i Europeiska unionen (EUT L 127, 29.4.2014, s. 39).

[46] Rådets rambeslut 2008/841/RIF av den 24 oktober 2008 om kampen mot organiserad brottslighet (EUT L 300, 11.11.2008, s. 42).

ansvar. Medlemsstaterna bör inte vara skyldiga att föreskriva någon av de försvårande omständigheterna i detta direktiv när dessa omständigheter är straffbara som separata brott med strängare sanktioner.

(22) Korruption till förmån för ett tredjeland har en särskilt skadlig inverkan på medlemsstaternas och unionens demokratiska institutioner och politiska liv. Medlemsstaterna bör därför föreskriva försvårande omständigheter för att täcka sådana situationer. En sådan försvårande omständighet bör omfatta korruptionsbrott som mutor eller handel med inflytande som begås i syfte att skapa en fördel för ett tredjeland, såsom att ändra det offentliga beslutsfattandet för att komma fram till ett beslut som är gynnsamt för tredjeland.

(23) Medlemsstaterna bör säkerställa att förmildrande omständigheter fastställs i nationell lagstiftning med avseende på de brott som omfattas i detta direktiv. Med förbehåll för domstolens utrymme för skönsmässig bedömning bör dessa omständigheter omfatta de fall där gärningspersonerna lämnar information eller på annat sätt samarbetar med myndigheterna. På samma sätt bör det vara möjligt att betrakta åtgärder som juridiska personer vidtar för att implementera effektiva interna kontroller, etik och efterlevnadsprogram som en förmildrande omständighet. Lindrigare sanktioner bör också övervägas om en juridisk person vid uppdagande av ett brott snabbt lämnar information och vidtar korrigerande åtgärder. Det bör under alla omständigheter vara domaren eller domstolen som avgör den faktiska sanktionen, med beaktande av alla omständigheter i det enskilda fallet.

(24) Parlamentsledamöter och offentliga tjänstemän kan åtnjuta immunitet eller rättsligt skydd mot utredningar eller lagföring, vilket bidrar till att stärka deras oberoende genom att skydda dem mot ogrundade klagomål, särskilt om yttranden de framfört eller röster de avlagt under sin tjänsteutövning. Sådan immunitet kan dock hindra en effektiv utredning eller lagföring av korruptionsbrott, bland annat genom att påverka upptäckt och utredning eller lagföring av andra personer som inte åtnjuter immunitet och som kan ha deltagit i brottet. Dessutom undergräver tillämpningen av immunitet utan lämpliga förfaranden för att häva immuniteten de offentliga institutionernas trovärdighet i fall där det finns anledning att misstänka deltagande i brottsliga handlingar. Därför bör det finnas en lämplig balans mellan, å ena sidan, immunitet eller jurisdiktionsprivilegier som beviljas offentliga tjänstemän för handlingar som de utför i sin tjänsteutövning och, å andra sidan, möjligheten att effektivt utreda, lagföra och döma korruptionsbrott.

(25) För att öka förtroendet för åklagarmyndigheter och samtidigt minska den upplevda korruptionen i medlemsstaterna bör skönsmässiga befogenheter enligt nationell rätt att på fakultativa grunder inte lagföra personer för de brott som avses i detta direktiv utövas i enlighet med tydliga regler och kriterier och garantera, med lämpligt internt samråd, målet att avskräcka från korruptionsbrott samt rättsprocessens effektivitet.

(26) Med tanke på att både gärningspersoner och vinningen från brottslig verksamhet är rörliga, och med tanke på de komplicerade gränsöverskridande utredningar som krävs för att bekämpa korruption, bör samtliga medlemsstater fastställa sin behörighet för att göra det möjligt för de behöriga myndigheterna att utreda och lagföra korruptionsbrott i ett tillräckligt brett spektrum av fall, däribland när brottet helt eller delvis begås inom deras territorium. Som en del av denna skyldighet bör medlemsstaterna säkerställa att behörighet även fastställs i situationer där ett brott begås med hjälp av informationssystem som används på deras territorium, oavsett om tekniken är baserad på deras territorium eller inte.

(27) För att säkerställa att de behöriga myndigheterna har tillräckligt med tid för att genomföra komplexa utredningar och lagföringar föreskrivs i detta direktiv en minimipreskriptionstid som gör det möjligt att upptäcka, utreda, lagföra och avgöra mål om korruptionsbrott under en tillräckligt lång tidsperiod efter det att sådana brott har begåtts, utan att det påverkar de medlemsstater som inte ställer upp preskriptionstider för utredning, lagföring och verkställighet.

(28) Korruptionsbrott är en brottstyp som är svår att upptäcka och utreda, eftersom brotten ofta begås i samförstånd av två eller flera villiga aktörer och saknar ett omedelbart och uppenbart offer som skulle kunna uppmärksamma brottet. En betydande del av korruptionsbrotten går således fortfarande oupptäckta, och de kriminella aktörerna kan dra nytta av vinningen av sin korruption. Ju längre tid det tar att upptäcka ett korruptionsbrott, desto svårare blir det att samla in bevisning. Det bör därför säkerställas att brottsbekämpande myndigheter och åklagare har lämpliga utredningsverktyg för att samla in relevant bevisning från korruptionsbrott, som ofta berör mer än en medlemsstat. Dessutom bör medlemsstaterna, i nära samordning med Europeiska unionens byrå för utbildning av tjänstemän inom brottsbekämpning (Cepol), sörja för tillräcklig utbildning, bland annat om användningen av utredningsverktyg för att framgångsrikt genomföra förfaranden och identifiera och kvantifiera vinning av korruption för frysning och förverkande. Dessutom underlättar detta direktiv insamling av information och bevisning genom att fastställa lagöverträdares bistånd till myndigheterna som förmildrande omständigheter.

(29) Personer som rapporterar information till behöriga myndigheter om tidigare, pågående eller planerade fall av korruption, som de har kommit över i sin arbetsrelaterade verksamhet, riskerar därvid att utsättas för repressalier. Sådana rapporter från visselblåsare kan stärka efterlevnadskontrollen genom att göra det möjligt för de behöriga myndigheterna att verkningsfullt förebygga, upptäcka och lagföra korruption. Mot bakgrund av allmänhetens intresse av att skydda offentliga och privata institutioner från sådana handlingar och av att öka insyn, god förvaltning och ansvarsskyldighet är det nödvändigt att säkerställa ändamålsenliga arrangemang som gör det möjligt för visselblåsare att använda konfidentiella kanaler, så att behöriga myndigheter uppmärksammas och skyddar visselblåsare mot repressalier. Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1937[47] är tillämpligt på rapporter om överträdelser som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen i den mening som avses i artikel 325 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och som specificeras närmare i relevanta unionsåtgärder, och är således tillämpligt på rapportering av alla brott som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371[48]. När det gäller de brott som avses i detta direktiv bör direktiv (EU) 2019/1937 vara tillämpligt på rapportering av sådana brott och på skydd av personer som rapporterar sådana brott på de villkor som fastställs i det direktivet. Utöver de skyldigheter som följer av direktiv (EU) 2019/1937 bör behöriga nationella myndigheter säkerställa att personer som tillhandahåller bevis eller på annat sätt samarbetar vid brottsutredningar ges nödvändigt skydd, stöd och bistånd vid straffrättsliga förfaranden.

[47] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1937 av den 23 oktober 2019 om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten (EUT L 305, 26.11.2019, s. 17).

[48] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29).

(30) Oberoende civilsamhällesorganisationer är avgörande för att våra demokratier ska fungera väl och har en nyckelroll i att upprätthålla de gemensamma värden som EU bygger på. De fyller en viktig kontrollfunktion och uppmärksammar hot mot rättsstatsprincipen, bidrar till att hålla makthavare ansvariga och säkerställer respekten för grundläggande rättigheter. Medlemsstaterna bör främja det civila samhällets deltagande i insatserna mot korruption.

(31) Mediepluralism och medieoberoende är av central betydelse för rättsstatsprincipen, demokratisk ansvarsskyldighet, jämlikhet och kampen mot korruption. Oberoende och pluralistiska medier, framförallt undersökande journalistik, spelar en viktig roll när det gäller att granska offentliga angelägenheter, upptäcka eventuell korruption och integritetsöverträdelser, öka medvetenheten och främja integritet. Medlemsstaterna är skyldiga att garantera en gynnsam miljö för journalister, skydda deras säkerhet och aktivt främja mediefrihet och mediepluralism. Kommissionens rekommendation om säkerställande av journalisters och andra mediearbetares skydd, säkerhet och egenmakt[49] samt förslaget till direktiv[50] och kommissionens rekommendation[51] om skydd för personer som deltar i den offentliga debatten mot uppenbart ogrundade rättsprocesser och rättegångsmissbruk (strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt) omfattar viktiga skyddsåtgärder och standarder för att säkerställa att journalister, människorättsförsvarare och andra kan fullgöra sin roll obehindrat.

(32) Medlemsstaterna bör samla in och offentliggöra uppgifter om tillämpningen av detta direktiv, vilka kan analyseras och användas av kommissionen för övervakning, genomförande och utvärdering av direktivet samt tillämpning av vart och ett av verktygen för rättsstatsprincipen, såsom den årliga rapporten om rättsstatsprincipen.

(33) För att bekämpa korruption på ett verkningsfullt sätt är det avgörande att ha ett effektivt informationsutbyte mellan behöriga myndigheter med ansvar för att förebygga, avslöja, utreda eller lagföra korruptionsbrott. Medlemsstaterna bör säkerställa att information utbyts på ett ändamålsenligt sätt och i god tid, i enlighet med nationell rätt och unionsrätten. Detta direktiv, som syftar till att fastställa gemensamma definitioner av korruptionsbrott, bör utgöra en referens för informationsutbyte och samarbete mellan behöriga myndigheter enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) XX/2023[52], (EU) 2019/1153[53] och (EU) 2016/681[54], och förordning (EU) 2018/1240[55], (EU) 2018/1862[56] och (EU) 603/2013[57], samt rådets beslut 2008/633/RIF[58].

---

[49] Kommissionens rekommendation av den 16 september 2021 om säkerställande av journalisters och andra mediearbetares skydd, säkerhet och egenmakt i Europeiska unionen, C(2021) 6650 final.

[50] Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om skydd för personer som deltar i den offentliga debatten mot uppenbart ogrundade rättsprocesser och rättegångsmissbruk (strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt) (COM(2022) 177 final).

[51] Kommissionens rekommendation om skydd för journalister och människorättsförsvarare som deltar i den offentliga debatten mot uppenbart ogrundade rättsprocesser och rättegångsmissbruk (strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt) (C(2022) 2428 final).

[52] Se Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om informationsutbyte mellan medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter och om upphävande av rådets rambeslut 2006/960/RIF, COM(2021) 782 final.

[53] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1153 av den 20 juni 2019 om fastställande av bestämmelser för att underlätta användning av finansiell information och andra uppgifter för att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra vissa brott och om upphävande av rådets beslut 2000/642/RIF (EUT L 186, 11.7.2019, s. 122).

[54] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/681 av den 27 april 2016 om användning av passageraruppgiftssamlingar (PNR-uppgifter) för att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda och lagföra terroristbrott och grov brottslighet (EUT L 119, 4.5.2016, s. 132), punkt 6 i bilaga II.

(34) Korruption är en övergripande fråga, samtidigt som sårbarheterna – och de lämpligaste sätten att hantera dessa – varierar från sektor till sektor. Medlemsstaterna bör därför regelbundet göra en bedömning för att identifiera de sektorer som löper störst risk för korruption och utveckla riskhanteringsplaner för att hantera de största riskerna inom de identifierade sektorerna, bland annat genom att minst en gång om året organisera kunskapshöjande åtgärder som är anpassade till särdragen i de sektorer som identifierats. Medlemsstater som har inrättat breda strategier mot korruption kan också välja att ta upp sina riskbedömningar och riskhanteringsplaner i strategierna, förutsatt att riskerna bedöms och åtgärderna ses över regelbundet. Exempelvis är system för uppehållstillstånd för investerare bland de sektorer som löper hög risk för korruption[59], och de bör därför ingå i bedömningarna av de sektorer som löper störst risk för korruption och i den utbildning som medlemsstaterna ska genomföra i enlighet med detta direktiv.

(35) För att sörja för en likvärdig skyddsnivå mellan unionens och nationella ekonomiska intressen bör bestämmelserna i direktiv (EU) 2017/1371[60] anpassas till bestämmelserna i det här direktivet. Regler som är tillämpliga på brott som skadar unionens ekonomiska intressen och som rör sanktioner, försvårande eller förmildrande omständigheter och preskriptionstider bör i detta syfte vara likvärdiga med de regler som fastställs i det här direktivet.

(36) Genomförandet av detta direktiv bör säkerställa en skyddsnivå för unionens ekonomiska intressen som är likvärdig med skyddet av de nationella ekonomiska intressena.

(37) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att belägga korruption i medlemsstaterna med ändamålsenliga, proportionerliga och avskräckande straffrättsliga påföljder, inte i

---

[55] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1240 av den 12 september 2018 om inrättande av ett EU-system för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) och om ändring av förordningarna (EU) nr 1077/2011, (EU) nr 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 och (EU) 2017/2226 (EUT L 236, 19.9.2018, s. 1), punkt 7 i bilagan.

[56] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1862 av den 28 november 2018 om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) på området polissamarbete och straffrättsligt samarbete, om ändring och upphävande av rådets beslut 2007/533/RIF och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1986/2006 och kommissionens beslut 2010/261/EU (EUT L 312, 7.12.2018, s. 56). Det hänvisas indirekt till korruption i rådets beslut om SIS II genom att dess tillämpningsområde avgränsas med hänvisning till den europeiska arresteringsordern, till exempel i artikel 8.

[57] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 603/2013 av den 26 juni 2013 om inrättande av Eurodac för jämförelse av fingeravtryck för en effektiv tillämpning av förordning (EU) nr 604/2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat och för när medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter begär jämförelser med Eurodacuppgifter för brottsbekämpande ändamål, samt om ändring av förordning (EU) nr 1077/2011 om inrättande av en Europeisk byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (EUT L 180, 29.6.2013, s. 1).

[58] Rådets beslut 2008/633/RIF av den 23 juni 2008 om åtkomst till informationssystemet för viseringar (VIS) för sökningar för medlemsstaternas utsedda myndigheter och för Europol i syfte att förhindra, upptäcka och utreda terroristbrott och andra grova brott (EUT L 218, 13.8.2008, s. 129). Det hänvisas indirekt till korruption i rådets beslut om VIS för brottsbekämpning genom att dess tillämpningsområde avgränsas med hänvisning till den europeiska arresteringsordern i skäl 6.

[59] Rapport från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *System för medborgarskap och uppehållstillstånd för investerare i Europeiska unionen*, 23.1.2019 (COM(2019) 12 final).

[60] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29).

tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av direktivets omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

(38) Den avsedda avskräckande effekten av tillämpningen av straffrättsliga sanktioner kräver särskild försiktighet med hänsyn till grundläggande rättigheter. Detta direktiv är förenligt med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns framför allt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan), särskilt rätten till frihet och säkerhet, skydd av personuppgifter, fritt yrkesval och rätt att arbeta, näringsfrihet, rätt till egendom, rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol, presumtion för oskuld och rätten till försvar, principerna om laglighet och proportionalitet i fråga om brott och straff samt principen om ne bis in idem.

(39) [I enlighet med artikel 3 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, har Irland meddelat att det önskar delta i antagandet och tillämpningen av detta direktiv.

OCH/ELLER

(40) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i det protokollet, deltar Irland inte i antagandet och tillämpningen av detta direktiv, som inte är bindande för eller tillämpligt på Irland.]

(41) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av detta direktiv, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark. Rådets rambeslut 2003/568/RIF är fortsatt bindande för och tillämpligt på Danmark.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Innehåll och tillämpningsområde

I detta direktiv fastställs minimiregler om fastställande av brottsrekvisit och sanktioner inom området korruption, samt åtgärder för att bättre förebygga och motverka korruption.

Artikel 2
Definitioner

I detta direktiv gäller följande definitioner:

1. *förebyggande av korruption*: upptäckt och undanröjande av orsakerna till och förutsättningarna för korruption, genom utveckling och genomförande av ett system med lämpliga åtgärder och avskräckningsmedel mot korruptionsrelaterade handlingar.

2. *egendom*: fonder eller tillgångar av alla slag, både fysiska och icke-fysiska, lösa och fasta, materiella och immateriella, samt juridiska dokument och instrument i varje form, även elektroniska eller digitala, som styrker äganderätten till eller rättigheter knutna till sådana tillgångar.

3. *offentlig tjänsteman*:

   (a) en unionstjänsteman eller en nationell tjänsteman från en medlemsstat eller ett tredjeland

   (b) varje annan person som tilldelats och utövar uppgifter i offentlig tjänst i medlemsstater eller i tredjeländer, för en internationell organisation eller för en internationell domstol.

4. *unionstjänsteman*: en person som är

   (a) en medlem i unionens institutioner, organ eller byråer – personalen vid dessa organ ska jämställas med unionstjänstemän,

   (b) en tjänsteman eller annan anställd på kontrakt av unionen i den mening som avses i de tjänsteföreskrifter för tjänstemän och anställningsvillkor för övriga anställda i Europeiska unionen som föreskrivs i rådets förordning (EEG, Euratom, EKSG) nr 259/68 (*tjänsteföreskrifterna*), eller

   (c) ställd till unionens förfogande av en medlemsstat eller av ett offentligt eller privat organ och som utför uppgifter som motsvarar dem som unionens tjänstemän eller övriga anställda utför.

5. *nationell tjänsteman*: varje person som innehar ett verkställande, administrativt eller rättsligt ämbete på nationell, regional eller lokal nivå, oavsett om personen är utnämnd eller vald – på obestämd eller bestämd tid – avlönad eller oavlönad och oberoende av personens tjänsteålder. Varje person som innehar ett lagstiftande ämbete på nationell, regional eller lokal nivå anses vara en nationell tjänsteman vid tillämpningen av detta direktiv.

6. *pliktförsummelse*: omfattar som ett minimum varje illojalt beteende som utgör en försummelse av en föreskriven plikt eller, i förekommande fall, en försummelse av de yrkesmässiga föreskrifter eller regler som är tillämpliga inom den verksamhet som bedrivs av en person som i vilken egenskap som helst leder eller arbetar för en enhet inom den privata sektorn.

7. *juridisk person*: varje enhet som har ställning som juridisk person enligt tillämplig nationell rätt, med undantag av stater eller offentliga organ vid utövandet av de befogenheter som de har i egenskap av statsmakter samt internationella offentliga organisationer.

8. *tjänstemän på hög nivå*: statschefer, regeringschefer och chefer för regionstyren, regeringsledamöter och ledamöter i regionstyren och andra politiskt utnämnda tjänstemän som innehar ett offentligt ämbete på hög nivå, såsom biträdande ministrar, statssekreterare, chefer och ledamöter i en ministers kansli och höga politiska tjänstemän, parlamentsledamöter, ledamöter av högsta rättsliga instanser såsom författningsdomstolar och högsta domstolar, och ledamöter av högre revisionsorgan.

Artikel 3
Förebyggande av korruption

1. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder, såsom anordnande av informationskampanjer och kunskapshöjande kampanjer och inrättande av forsknings- och utbildningsprogram, för att öka allmänhetens medvetenhet om korruptionens skadliga verkningar och minska den totala förekomsten av korruptionsbrott och korruptionsrisken.

2. Medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att säkerställa största möjliga insyn och ansvarsskyldighet inom offentlig förvaltning och offentligt beslutsfattande i syfte att förebygga korruption.

3. Medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att säkerställa att det finns förebyggande verktyg, såsom öppen tillgång till information, verkningsfulla regler för offentliggörande och hantering av intressekonflikter inom den offentliga sektorn, verkningsfulla regler för offentliggörande och kontroll av offentliga tjänstemäns tillgångar samt verkningsfulla regler som reglerar samverkan mellan den privata och den offentliga sektorn.

4. Medlemsstaterna ska anta omfattande och aktuella åtgärder – anpassade till de särskilda riskerna inom ett verksamhetsområde – för att förebygga korruption inom både den offentliga och den privata sektorn. Sådana åtgärder ska åtminstone omfatta åtgärder för att stärka integriteten och förebygga möjligheter till korruption bland

   (a) tjänstemän på hög nivå,

   (b) personal inom brottsbekämpning och domstolsväsende, inbegripet åtgärder som rör deras utnämning och uppförande, med säkerställande av att deras ersättning är lämplig och löneskalor är skäliga.

5. Medlemsstaterna ska regelbundet göra en bedömning för att identifiera de sektorer som löper störst risk för korruption.

   Medlemsstaterna ska efter denna bedömning

   (a) minst en gång om året organisera kunskapshöjande insatser som är anpassade till särdragen i de identifierade sektorerna, bland annat om etik, och

   (b) utarbeta planer för att hantera de största riskerna i de identifierade sektorerna.

6. När så är lämpligt ska medlemsstaterna vidta åtgärder för att främja civilsamhällets, icke-statliga organisationers och lokalsamhällsbaserade organisationers deltagande i korruptionsbekämpande verksamheter.

Artikel 4
Specialiserade organ

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att ett eller flera organ eller en eller flera organisationsenheter som är specialiserade på att förebygga korruption inrättas.

2. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att ett eller flera organ eller en eller flera organisationsenheter som är specialiserade på att motverka korruption inrättas.

3. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att det eller de organ eller den eller de organisationsenheter som avses i punkterna 1 och 2

(a) är funktionellt oberoende av regeringsmakten och har tillräckligt med kvalificerad personal och ekonomiska, tekniska och teknologiska resurser samt de befogenheter och verktyg som krävs för att säkerställa en korrekt förvaltning av sina uppgifter,

(b) är kända för allmänheten,

(c) ger allmänheten tillgång till relevant information om sin verksamhetsutövning, med vederbörlig hänsyn till skyddet av personuppgifter och utredningssekretessen,

(d) verkar och fattar beslut i enlighet med transparenta förfaranden som fastställs i lag, varmed integritet och ansvarsskyldighet säkerställs.

Artikel 5
Resurser

Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att nationella myndigheter som är behöriga att upptäcka, utreda, lagföra eller döma de brott som avses i detta direktiv fortlöpande förses med tillräckligt med kvalificerad personal och de ekonomiska, tekniska och teknologiska resurser som krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter effektivt i samband med genomförandet av detta direktiv.

Artikel 6
Utbildning

1. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att dess nationella tjänstemän får tillräckliga resurser och utbildning för att kunna identifiera olika former av korruption och korruptionsrisker som kan uppstå under deras tjänsteutövning och reagera på all misstänkt verksamhet i god tid och på ett lämpligt sätt.

2. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att dess personal inom brottsbekämpning, domstolsväsende och vid myndigheter med ansvar för brottsutredningar och brottmålsprocesser avseende de brott som omfattas av detta direktiv har tillräckliga resurser för och regelbundet tillhandahålls särskild utbildning om korruptionsbekämpning.

Artikel 7
Mutor inom den offentliga sektorn

Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att följande gärningar, om de begås uppsåtligen, är straffbara:

a) Löfte eller erbjudande om eller givande, direkt eller genom en mellanhand, av varje typ av fördel till en offentlig tjänsteman, för den berörda tjänstemannens eller tredje mans räkning, i syfte att den offentliga tjänstemannen ska handla eller avstå från att handla i enlighet med sina förpliktelser eller vid utövandet av sin tjänst (givande av muta).

b) En offentlig tjänstemans begäran om eller mottagande, direkt eller genom en mellanhand, av varje typ av fördel, eller löfte om en sådan fördel, för den berörda tjänstemannens eller tredje mans räkning, i syfte att den offentliga tjänstemannen ska handla eller avstå från att handla i enlighet med sina förpliktelser eller vid utövandet av sin tjänst (tagande av muta).

Artikel 8
Mutor inom den privata sektorn

Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att följande gärningar är straffbara, om de begåtts uppsåtligen och i ekonomisk, finansiell, affärsmässig eller kommersiell verksamhet:

a) Löfte eller erbjudande om eller givande, direkt eller genom en mellanhand, av varje typ av otillbörlig fördel till en person som i någon egenskap leder eller arbetar för en enhet inom den privata sektorn, till förmån för personen i fråga eller för tredje man, i syfte att personen ska handla eller avstå från att handla, i strid med sina förpliktelser (givande av muta).

b) En persons begäran om eller mottagande, direkt eller genom en mellanhand, av varje typ av otillbörlig fördel, eller löfte om en sådan fördel, till förmån för personen i fråga eller för tredje man, i syfte att personen, när denna i någon egenskap leder eller arbetar för en enhet inom den privata sektorn, ska handla eller avstå från att handla, i strid med sina förpliktelser (tagande av muta).

Artikel 9
Förskingring

Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att följande gärningar, om de begås uppsåtligen, är straffbara:

a) En offentlig tjänstemans avdelande, utbetalning, tillägnelse eller användning av egendom vars förvaltning direkt eller indirekt anförtrotts tjänstemannen, i strid med det ändamål för vilket egendomen var avsedd.

b) En persons avdelande, utbetalning, tillägnelse eller användning, vid ekonomisk, finansiell, affärsmässig eller kommersiell verksamhet, av egendom vars förvaltning direkt eller indirekt anförtrotts personen i fråga, i strid med det ändamål för vilket egendomen var avsedd, när personen i någon egenskap leder eller arbetar för en enhet inom den privata sektorn.

Artikel 10
Handel med inflytande

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att följande gärningar, om de begås uppsåtligen, är straffbara:

   (a) Löfte eller erbjudande om eller givande, direkt eller genom en mellanhand, av varje typ av otillbörlig fördel till en person eller tredje man för att personen i fråga ska utöva ett verkligt eller förmodat inflytande i syfte att erhålla en otillbörlig fördel från en offentlig tjänsteman.

   (b) Begäran om eller mottagande, direkt eller genom en mellanhand, av varje typ av otillbörlig fördel, eller löfte om en sådan fördel, till en person eller tredje man för att personen i fråga ska utöva ett verkligt eller förmodat inflytande i syfte att erhålla en otillbörlig fördel från en offentlig tjänsteman.

2. För att de gärningar som avses i punkt 1 ska vara straffbara är det irrelevant om inflytandet utövas eller inte eller om det förmodade inflytandet leder till de avsedda resultaten eller inte.

Artikel 11
Missbruk av tjänsteställning

Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att följande gärningar, om de begås uppsåtligen, är straffbara:

1. En offentlig tjänstemans lagstridiga utförande av eller underlåtenhet att utföra en handling i samband med sin tjänsteutövning, i syfte att erhålla en otillbörlig fördel för sig själv eller för tredje man.

2. En handling som en person, som i någon egenskap leder eller arbetar för en enhet i den privata sektorn, som ett led i ekonomisk, finansiell, affärsmässig eller kommersiell verksamhet utför eller underlåter att utföra, i strid mot sina förpliktelser, i syfte att erhålla en otillbörlig fördel för sig själv eller för tredje man.

Artikel 12
Hindrande av rättvisan

Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att följande gärningar, om de begås uppsåtligen, är straffbara:

1. Användning, direkt eller genom en mellanhand, av fysiskt våld, hot eller skrämsel, eller löfte eller erbjudande om eller givande av en otillbörlig fördel, för att framkalla falska vittnesmål eller för att påverka vittnesmål eller framläggande av bevisning i ett förfarande som rör något av de brott som avses i artiklarna 7–11, 13 och 14.

2. Användning, direkt eller genom en mellanhand, av fysiskt våld, hot eller skrämsel för att störa tjänsteutövningen av en person som innehar ett domarämbete eller av en medlem av brottsbekämpande myndigheter i samband med de brott som avses i artiklarna 7–11, 13 och 14.

Artikel 13
Berikning från korruptionsbrott

Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att det är straffbart för en offentlig tjänsteman att uppsåtligen förvärva, inneha eller använda egendom som tjänstemannen i fråga vet härrör från något av de brott som anges i artiklarna 7–12 och 14, oavsett om tjänstemannen var inblandad i det brottet eller inte.

Artikel 14
Anstiftan, medhjälp och försök

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att anstiftan till något av de brott som avses i artiklarna 7–13 är straffbart.

2. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att medhjälp till något av de brott som avses i artiklarna 7–13 är straffbart.

3. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att försök till något av de brott som avses i artiklarna 9 och 11–13 är straffbart.

Artikel 15
Påföljder och åtgärder för fysiska personer

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att de brott som avses i artiklarna 7–14 är belagda med effektiva, proportionella och avskräckande straffrättsliga påföljder.

2. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att

a) de brott som avses i artiklarna 7 och 12 beläggs med ett maximalt fängelsestraff på minst sex år,

b) de brott som avses i artiklarna 8–11 beläggs med ett maximalt fängelsestraff på minst fem år, och

c) det brott som avses i artikel 13 beläggs med ett maximalt fängelsestraff på minst fyra år.

3. Om ett brott som avses i artikel 9 inbegriper skada som understiger 10 000 EUR eller en fördel som understiger 10 000 EUR får medlemsstaterna föreskriva andra sanktioner än straffrättsliga sanktioner.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1–3 ska medlemsstaterna vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att fysiska personer som har dömts för något av de brott som avses i artiklarna 7–14 kan bli föremål för sanktioner eller åtgärder som åläggs av en behörig myndighet och som inte nödvändigtvis är av straffrättslig karaktär, inbegripet

(a) avgifter,

(b) avsättning, avstängning och omplacering från ett offentligt ämbete,

(c) förbud mot

i) innehav av ett offentligt ämbete,

ii) utövande av uppgifter i offentlig tjänst,

iii) innehav av en befattning i en juridisk person som helt eller delvis ägs av medlemsstaten i fråga,

iv) bedrivande av näringsverksamhet inom ramen för vilken brottet begicks.

d) förlust av rätten att ställa upp i val, i proportion till det begångna brottets allvar,

e) återkallande av tillstånd eller auktorisationer för den verksamhet inom ramen för vilken brottet begicks, och

(f) tillfällig uteslutning från tillgång till offentlig finansiering, inklusive anbudsförfaranden, bidrag och koncessioner.

Artikel 16
Juridiska personers ansvar

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att juridiska personer kan hållas ansvariga för något av de brott som avses i artiklarna 7–14 och begås till förmån för dessa juridiska personer av en fysisk person som agerar antingen enskilt eller som en del av den juridiska personens organisation, och som har en ledande ställning inom den juridiska personen, grundad på något av följande:

(a) Befogenhet att företräda den juridiska personen.

(b) Befogenhet att fatta beslut på den juridiska personens vägnar.

(c) Befogenhet att utöva kontroll inom den juridiska personen.

2. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att juridiska personer kan hållas ansvariga när brister i den övervakning eller kontroll som ska utföras av den person som avses i punkt 1 har möjliggjort förövandet av, inbegripet av personer som är underställda personen i fråga, något av de brott som avses i artiklarna 7–14 till förmån för den juridiska personen.

3. Juridiska personers ansvar enligt punkterna 1 och 2 ska inte utesluta straffrättsliga förfaranden mot de fysiska personer som är gärningspersoner, anstiftare eller medhjälpare till de brott som avses i artiklarna 7–14.

Artikel 17
Sanktioner för juridiska personer

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att juridiska personer som är ansvariga för de brott som avses i artikel 16 straffas med effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner.

2. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att sanktioner eller åtgärder för juridiska personer som är ansvariga enligt artikel 16 omfattar

(a) böter eller administrativa avgifter, vars maximigräns inte bör ligga under 5 % av den totala globala omsättningen för den juridiska personen, inbegripet närstående enheter, under det räkenskapsår som föregår beslutet om åläggande av böter eller avgifter,

(b) fråntagande av den juridiska personens eventuella rätt till offentliga förmåner eller stöd,

(c) tillfällig eller permanent uteslutning från offentliga upphandlingsförfaranden,

(d) tillfälligt eller permanent näringsförbud för den juridiska personen i fråga,

(e) återkallande av tillstånd eller auktorisationer för den verksamhet inom ramen för vilken brottet begicks,

(f) möjlighet för offentliga myndigheter att upphäva eller återkalla ett avtal med den juridiska personen, inom ramen för vilket brottet begicks,

(g) ställande av den juridiska personen under rättslig övervakning,

(h) rättslig avveckling av den juridiska personen, och

(i) tillfällig eller permanent nedstängning av inrättningar som har använts för att begå brottet.

Artikel 18
Försvårande och förmildrande omständigheter

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att följande omständigheter betraktas som försvårande omständigheter vid de brott som avses i artiklarna 7–14:

(a) Gärningspersonen är en tjänsteman på hög nivå.

(b) Gärningspersonen har tidigare dömts för ett brott som avses i artiklarna 7–14.

(c) Gärningspersonen har erhållit en omfattande fördel eller brottet har vållat omfattande skada.

(d) Gärningspersonen har begått gärningen till ett tredjelands fördel.

(e) Gärningspersonen utövar utrednings, lagförings- eller domarfunktioner.

(f) Brottet begicks inom ramen för en kriminell organisation i den mening som avses i rambeslut 2008/841/RIF.

(g) Gärningspersonen är en ansvarig enhet i den mening som avses i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849[61] eller en anställd vid en ansvarig enhet eller har befogenhet, antingen individuellt eller som en del av ett organ inom den ansvariga enheten, att företräda enheten i fråga, eller har tillstånd att fatta beslut på den enhetens vägnar eller utöva kontroll inom den ansvariga enheten, och har begått handlingen vid utövandet av sin yrkesverksamhet.

2. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att följande omständigheter betraktas som förmildrande omständigheter vid de brott som avses i artiklarna 7–14:

(a) Gärningspersonen förser de administrativa eller rättsliga myndigheterna med information som de annars inte skulle ha kunnat få tillgång till, och hjälper dem därigenom att

i) identifiera eller lagföra övriga gärningspersoner, eller

ii) finna bevisning.

(b) Om gärningspersonen är en juridisk person och denna har implementerat effektiva interna kontroller, etisk medvetenhet och efterlevnadsprogram för att förebygga korruption före eller efter det att brottet begicks.

(c) Om gärningspersonen är en juridisk person och denna så snart brottet har uppdagats snabbt och frivilligt har anmält brottet till de behöriga myndigheterna och vidtagit avhjälpande åtgärder.

Artikel 19

Privilegier vid eller immunitet från utredningar och lagföring av korruptionsbrott

Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att privilegier vid eller immunitet från utredning och lagföring, som beviljas nationella tjänstemän för de brott som avses i detta direktiv, kan hävas genom ett objektivt, opartiskt, verkningsfullt och öppet förfarande som på förhand fastställts i lag, på grundval av tydliga kriterier, och som avslutas inom rimlig tid.

[61] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG (EUT L 141, 5.6.2015, s. 73)

Artikel 20
Jurisdiktion

1. En medlemsstat ska fastställa behörighet i fråga om de brott som avses i detta direktiv om

   (a) brottet helt eller delvis har begåtts inom dess territorium,

   (b) gärningspersonen är medborgare eller har sin hemvist i den medlemsstaten,

   (c) brottet har begåtts till förmån för en juridisk person som är etablerad på den medlemsstatens territorium.

2. Om ett brott som avses i detta direktiv omfattas av mer än en medlemsstats behörighet, ska de berörda medlemsstaterna samarbeta för att fastställa vilken av dem som ska genomföra de straffrättsliga förfarandena. Ärendet ska, om så är lämpligt och i enlighet med artikel 12 i rådets rambeslut 2009/948/RIF[62], hänskjutas till Eurojust.

3. I fall som avses i punkt 1 b ska varje medlemsstat säkerställa att utövandet av dess behörighet inte är beroende av att lagföring endast kan ske på grundval av en formell underrättelse från den stat där brottet begicks eller en anmälan från offret i den stat där brottet begicks.

Artikel 21
Preskriptionstider för korruptionsbrott

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att föreskriva en preskriptionstid för de brott som avses i artiklarna 7–14, som ger tillräckligt med tid för att effektivt utreda, lagföra, pröva och döma brotten efter det att de har begåtts.

2. Den preskriptionstid som avses i punkt 1 får inte vara kortare än

   (a) 15 år från den tidpunkt då brottet begicks för de brott som avses i artiklarna 7 och 12,

   (b) 10 år från den tidpunkt då brottet begicks för de brott som avses i artiklarna 8–11,

   (c) 8 år från den tidpunkt då brottet begicks för de brott som avses i artiklarna 13 och 14.

3. Genom undantag från punkt 2 får medlemsstaterna fastställa en kortare preskriptionstid, förutsatt att preskriptionstiden kan avbrytas eller suspenderas i händelse av vissa handlingar och att de tillämpliga reglerna om suspensionsfrister och preskriptionstider inte hindrar det rättsliga förfarandets effektivitet och en avskräckande sanktionstillämpning. Denna tidsperiod får inte vara kortare än

   (a) 10 år för de brott som avses i artiklarna 7 och 12,

   (b) 8 år för de brott som avses i artiklarna 8–11,

   (c) 5 år för de brott som avses i artiklarna 13 och 14.

4. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att ett fängelsestraff på grund av en lagakraftvunnen fällande dom kan verkställas i åtminstone

[62] Rådets rambeslut 2009/948/RIF av den 30 november 2009 om förebyggande och lösning av tvister om utövande av jurisdiktion i straffrättsliga förfaranden (EUT L 328, 15.12.2009, s. 42).

(a) 15 år från dagen för lagakraftvunnen fällande dom för något av de brott som avses i artiklarna 7 och 12,

(b) 10 år från dagen för lagakraftvunnen fällande dom för något av de brott som avses i artiklarna 8–11,

(c) 8 år från dagen för lagakraftvunnen fällande dom för något av de brott som avses i artiklarna 13 och 14.

5. Genom undantag från punkt 4 får medlemsstaterna fastställa en kortare preskriptionstid, förutsatt att preskriptionstiden kan avbrytas eller suspenderas i händelse av vissa handlingar och att de tillämpliga reglerna om suspensionsfrister och preskriptionstider inte hindrar det rättsliga förfarandets effektivitet och en avskräckande sanktionstillämpning. Denna tidsperiod får inte vara kortare än

(a) 10 år från dagen för lagakraftvunnen fällande dom för något av de brott som avses i artiklarna 7 och 12,

(b) 8 år från dagen för lagakraftvunnen fällande dom för något av de brott som avses i artiklarna 8–11,

(c) 5 år från dagen för lagakraftvunnen fällande dom för något av de brott som avses i artiklarna 13 och 14.

Artikel 22

Skydd för personer som rapporterar brott eller biträder utredningen

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att direktiv (EU) 2019/1937 är tillämpligt på anmälan av de brott som avses i artiklarna 7–14 och att de personer som rapporterar sådana brott skyddas.

2. Förutom åtgärderna som avses i punkt 1 ska medlemsstaterna säkerställa att personer som rapporterar brott som avses i det här direktivet och tillhandahåller bevisning eller på annat sätt samarbetar under utredning, åtal eller prövning av sådana brott ges det skydd och stöd och den hjälp som krävs i samband med straffrättsliga förfaranden.

Artikel 23

Utredningsverktyg

Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att effektiva utredningsverktyg, såsom de som används för att bekämpa organiserad brottslighet eller andra allvarliga brott, är tillgängliga för de personer, enheter eller avdelningar som har ansvaret för att utreda eller lagföra de brott som avses i det här direktivet.

Artikel 24

Samarbete mellan medlemsstaternas myndigheter, kommissionen, Europol, Eurojust, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning och Europeiska åklagarmyndigheten

Utan att det påverkar reglerna för gränsöverskridande samarbete och ömsesidig rättslig hjälp i brottmål ska medlemsstaternas myndigheter, Europol, Eurojust, Europeiska åklagarmyndigheten, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och kommissionen inom ramen för sin respektive behörighet samarbeta med varandra i kampen mot de brott som avses i det här direktivet. Europol, Eurojust, Europeiska åklagarmyndigheten, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och kommissionen ska i detta syfte vid behov

tillhandahålla tekniskt och operativt stöd i enlighet med sina respektive mandat för att underlätta de behöriga myndigheternas samordning av utredningar och lagföring.

Artikel 25
Kommissionens stöd till medlemsstaterna och deras behöriga myndigheter

1. Kommissionen ska när så är lämpligt bistå medlemsstaterna och behöriga myndigheter vid uppfyllandet av deras skyldigheter enligt detta direktiv.
2. Kommissionen ska utarbeta en översikt över sektoriella korruptionsrisker i unionen och underlätta informationsutbyte mellan medlemsstaterna och experter i hela unionen.
3. Kommissionen ska genom EU:s nätverk mot korruption i synnerhet
   (a) underlätta samarbete och utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaternas rättstillämpare, experter, forskare och andra berörda parter,
   (b) komplettera sådan verksamhet som avses i artiklarna 3 och 18.2 b genom att utveckla bästa praxis, vägledningsmaterial och metoder.
4. Kommissionen ska informera medlemsstaterna om de ekonomiska resurser på unionsnivå som medlemsstaterna kan ta del av i kampen mot korruption.

Artikel 26
Insamling av uppgifter och statistik

1. Medlemsstaterna ska samla in statistiska uppgifter om de brott som avses i artiklarna 7–14 i detta direktiv.
2. De statistiska uppgifter som avses i punkt 1 ska omfatta åtminstone följande:
   (a) Antalet rapporterade fall.
   (b) Antalet fall som utretts.
   (c) Antalet åtal.
   (d) Genomsnittstiden för brottsutredningar.
   (e) Genomsnittstiden för handläggning av mål i första, andra respektive högsta instans.
   (f) Antalet fällande domar.
   (g) Antalet fysiska personer som dömts och blivit föremål för sanktioner, med angivande av antalet offentliga tjänstemän och tjänstemän på hög nivå.
   (h) Antalet juridiska personer som funnits vara ansvariga och blivit föremål för sanktioner.
   (i) Antalet avfärdade korruptionsfall i domstol, med åtskillnad mellan fall där domstolen ogillat respektive avvisat talan, inbegripet uppgörelser utom rättegång.
   (j) Typer av och nivåer på de sanktioner som ålagts för vart och ett av de brott som avses i artiklarna 7–14.
   (k) Antalet fällande domar som följts av benådning, med angivande av antalet benådningar av offentliga tjänstemän och tjänstemän på hög nivå.

3. Medlemsstaterna ska årligen och senast den 1 juni offentliggöra, i maskinläsbart och disaggregerat format, de statistiska uppgifter som avses i punkt 2 för det föregående året och informera kommissionen om detta.

Artikel 27

Ersättande av rådets rambeslut 2003/568/RIF och konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i.

1. Rambeslut 2003/568/RIF ska ersättas med avseende på de medlemsstater som är bundna av detta direktiv, utan att det påverkar dessa medlemsstaters skyldigheter när det gäller tidsfristerna för införlivande av det rambeslutet med nationell rätt.

   För de medlemsstater som är bundna av detta direktiv ska hänvisningar till rambeslut 2003/568/RIF anses som hänvisningar till detta direktiv.

2. Konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i ersätts för de medlemsstater som är bundna av detta direktiv.

   För de medlemsstater som är bundna av detta direktiv ska hänvisningar till den konventionen anses som hänvisningar till detta direktiv.

Artikel 28

Ändringar av direktiv (EU) 2017/1371 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen

Direktiv (EU) 2017/1371 ska ändras på följande sätt:

(1) I artikel 2.1 ska följande led läggas till som led c:

”c) *tjänstemän på hög nivå*: tjänstemän enligt definitionen i artikel 2.8 i direktiv (EU) XXX om bekämpande av korruption.”

(2) I artikel 4.2 ska orden ”passiv och aktiv korruption”, ”passiv korruption” och ”aktiv korruption” ersättas med ”tagande och givande av muta inom den offentliga sektorn”, ”tagande av muta inom den offentliga sektorn” respektive ”givande av muta inom den offentliga sektorn”.

(3) Artikel 7.3 ska ersättas med följande:

”3. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att de brott som avses i artiklarna 3, 4.1 och 4.2 är belagda med ett maximalt fängelsestraff på minst sex år, om brotten inbegriper betydande skada eller fördelar.

Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att det brott som avses i artikel 4.3 är belagt med ett maximalt fängelsestraff på minst fem år, om brottet inbegriper betydande skada eller fördelar.

Den skada eller fördel som härrör från de brott som avses i artiklarna 3.2 a, b och c och 4 ska presumeras vara betydande om skadans eller fördelens värde överstiger 100 000 EUR.

Den skada eller fördel som härrör från de brott som avses i artikel 3.2 d ska, om inte annat följer av artikel 2.2, alltid presumeras vara betydande.”

(4) Artikel 7.4 ska ersättas med följande:

”4. Om ett brott som avses i artikel 3.2 a, b eller c eller 4.1 och 4.3 inbegriper skada som understiger 10 000 EUR eller en fördel som understiger 10 000 EUR får medlemsstaterna föreskriva andra sanktioner än straffrättsliga sanktioner.”

(5) I artikel 7 ska följande punkt införas som punkt 6:

”6. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1–5 ska medlemsstaterna vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att fysiska personer som har dömts för något av de brott som avses i detta direktiv kan bli föremål för de sanktioner eller åtgärder som avses i artikel 15.4 i direktiv (EU) XXX om bekämpande av korruption.”

(6) Artikel 8 ska ersättas med följande:

”Artikel 8

Försvårande och förmildrande omständigheter

Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att de omständigheter som avses i artikel 18 i direktiv (EU) XXX om bekämpande av korruption betraktas som försvårande och förmildrande omständigheter vid de brott som avses i detta direktiv.”

(7) Artikel 9 ska ersättas med följande:

”Artikel 9

Sanktioner som avser juridiska personer

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att juridiska personer som är ansvariga för de brott som avses i artikel 6 straffas med effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner.

2. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att sanktioner eller åtgärder för juridiska personer som är ansvariga enligt artikel 6 inbegriper de som avses i artikel 17.2 i direktiv (EU) XXX om bekämpande av korruption.”

8. I artikel 12 ska punkterna 2, 3 och 4 ersättas med följande:

”2. Den preskriptionstid som avses i punkt 1 får inte vara kortare än

(a) 15 år från den tidpunkt då brottet begicks, för de brott som avses i artiklarna 3, 4.1 och 4.2,

(b) 10 år från den tidpunkt då brottet begicks, för det brott som avses i artikel 4.3.

3. Genom undantag från punkt 2 får medlemsstaterna fastställa en kortare preskriptionstid, förutsatt att preskriptionstiden kan avbrytas eller suspenderas i händelse av vissa handlingar och att de tillämpliga reglerna om suspensionsfrister och preskriptionstider inte hindrar det rättsliga förfarandets effektivitet och en avskräckande sanktionstillämpning. Denna tidsperiod får inte vara kortare än

a) 10 år för de brott som avses i artiklarna 3, 4.1 och 4.2,

b) 8 år för det brott som avses i artikel 4.3.

4. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att ett fängelsestraff på grund av en lagakraftvunnen fällande dom kan verkställas i åtminstone

(a) 15 år från dagen för lagakraftvunnen fällande dom för något av de brott som avses i artiklarna 3, 4.1 och 4.2,

(b) 10 år från dagen för lagakraftvunnen fällande dom för det brott som avses i artikel 4.3.

5. Genom undantag från punkt 4 får medlemsstaterna fastställa en kortare preskriptionstid, förutsatt att preskriptionstiden kan avbrytas eller suspenderas i händelse av vissa handlingar och att de tillämpliga reglerna om suspensionsfrister och preskriptionstider inte hindrar det rättsliga förfarandets effektivitet och en avskräckande sanktionstillämpning. Denna tidsperiod får inte vara kortare än

(a) 10 år från dagen för lagakraftvunnen fällande dom för något av de brott som avses i artiklarna 3, 4.1 och 4.2,

(b) 8 år från dagen för lagakraftvunnen fällande dom för det brott som avses i artikel 4.3.”

Artikel 29
Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast [18 månader efter direktivets antagande] sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

2. När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

3. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 30
Utvärdering och rapportering

1. Kommissionen ska senast [24 månader efter tidsfristen för genomförandet av detta direktiv] överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet med en bedömning av i vilken utsträckning medlemsstaterna har vidtagit de åtgärder som krävs för att följa detta direktiv.

2. Vartannat år från och med [12 månader efter tidsfristen för genomförandet av detta direktiv] ska medlemsstaterna inom tre månader till kommissionen överlämna en rapport med en sammanfattning av genomförandet och de åtgärder som vidtagits i enlighet med artiklarna 3–6.

3. Kommissionen ska senast [48 månader efter tidsfristen för genomförandet av detta direktiv] överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet med en bedömning av mervärdet av detta direktiv vid korruptionsbekämpning. Rapporten ska också behandla detta direktivs inverkan på de grundläggande rättigheterna och friheterna.

På grundval av denna utvärdering ska kommissionen vid behov fatta beslut om lämplig uppföljning.

Artikel 31
Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 32
Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
Ordförande	*Ordförande*